

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

*Prinsessan
Astrid*

HÅRD
HOVFOTO.

I EN FRANSK TIDNING LÄSTES härom dagen en artikel som beklagade att de förändrade ekonomiska förhållandena i landet betänkligt hota rubba en institution vars soliditet hittills ansetts som en bergsäker grundval för de äktenskapliga förbindelserna: hemgiften. För många är det en överraskning att landet som framför alla andra är ryktbart för Amors fjärlig lek tar så prosaiskt och nyktert på frågan och att som en oskriven men icke förty strängt hållen lag gäller att utan hemgift blir det inget giftermål av. Det omtalade lättsinnet i kärleksaffär tycks snarare vidlåda Er, menar en fransman, som knyta hymens band utan den ekonomiska grundplåt som ett hem vilar säkert på. Hur pass berättigad anmärkningen är överlåtes åt våra förträffliga statistiska Guinchardar att reda ut. Men man har på känn att vi äro betydligt distanserade av den franska sparsamheten som säkert och målmedvetet inriktar sig på att hålla uppe denna organisation tack vare vilken varje ungmö för med sig en större eller mindre pennigpåse i boet.

När kristidens vanskligheter hota att sätta krokben för hemgiften vad gör då den unga franska kvinnan? Hon börjar bistå föräldrarna i deras strävande att skrapa hop den nödvändiga summan utan vilken gyljaren inte klappar på hennes dörr. Jag säger med avsikt »föräldrarna» ty det är bekant hur den franska hustrun på ett helt annat sätt än hos oss deltagit direkt i mannens arbete, sitter t. ex. som kassörskan på hans kontor eller står bakom disken i hans affär. Och nu ha som sagt även döttrarna givit sig in på arbetsmarknaden. Det där visar en bild av det strävsamma arbetande Frankrike som är helt annan än den vy man får från Parisbulevarden. Men att bedöma ett land från turistsynpunkt är ju också lika vanskligt som att värdesätta det svenska folket efter skrikhalsarna på ett kommunismöte.

Vad skrika de om just nu? Eller vad försiggår i det politiska livet i dessa dagar?

Jag ber Er göra experimentet att höra Er för med bekanta, manliga såväl som kvinnliga, och Ni kommer att bli förvånad över folks bristande kunskap och intresse i politiska ting. Personer som annars ha bra reda på sig sväva betydligt på målet om man ställer på dem frågan: vad är det för val som pågår? Och begär inte att få i detalj veta vilka kompetensvillkoren äro för landstingsvalen då kör Ni ohjälpligt fast. Politik uppfattas i allmänhet som något ledsamt personligt gräl som man går förbi likaväl som man hoppar över sin tidnings fyrspaltiga försäkran att hr. Trygger hållit ett i alla avseenden formfulländat och djuptänkt och vägledande och bitande sarkastiskt valtal. Hr. Trygger är alltid sarkastisk likasom hr. Ekman är sakrik och Per Albin medryckande. Det beror bara på vilken tidning man läser. Men nu skall det komma en splitter ny tidning, sägs det, eller rättare en ny gammal tidning Stockholms Dagblad och där skall man få veta

att hr. Trygger visserligen är skarp men ändå hugger i sten ibland så högerman han än är med andra ord det skall bli ett blad där man inte manglar slitna politiska klichéer och inte ligger på näsan för avgudar utan törs säga ett sanningens ord åt både Lindman och Löfgren. Mannen som ämnar oro världen med dessa förbryllande nya metoder heter Harald André och är ett geni samt alltså en särdeles farlig människa. Hr. André var en gång regissör och höll på att göra vår opera till den förnämsta i Europa. Skall han nu också förvandla gamla Dagbladet till något noch nie dagewesenes? Ja dom som ä' elever får C, som den gamla lärarinnan sa.

Apropå skolorna pågår just en debatt om läroboksterror bestående i att de arma föräldrarna nödgas odsla pengar på onödiga böcker i stället för på teaterbiljetter och goda middagar och annan trevlighet. Den värsta skolboksterrorn har jag i alla fall det livligaste intrycket av varje gång jag hör mitt stackars barn sitta och mumla en radda årtal och se så olycklig ut att det är tur för skolöverstyrelsen att den inte befinner sig inom räckhåll just då. Förlåt en yngling som undrar om det inte är en del humbug i skrytet med svenskarnas skolbildning, om ej skolan är som en trasig mjölsäck, det mesta rinner ut igen och så gott är det eftersom det ändå är sådär. Om jag vore ecklesiastikminister skulle jag ge barnen skollov på ett par år och låta dem springa omkring som hurtiga och friska

Lösnummerköpare av Idun

torde observera att nästa veckas nummer utkommer betydligt utvidgat och med omslag i trefärgstryck som IDUNS HÖST-NUMMER. Priset är det vanliga, 35 öre.

En svenska reser jorden runt.

Fröken Fia Öhman, den kända skriftställarinnan, har i dagarna anträtt en resa som till börja med har Indien som mål men sedan utsträcker jorden runt eftersom hemfärden går över Japan och Amerika. Fröken Öhman har redan förut gjort sig känd som skildrare av Indien och en av dessa resebeskrivningar har utkommit på franska under titeln *Sous le ciel de l'Inde* samt åtnjutit den stora och

för en utlänning sällsynta utmärkelser att uppföras som skolbok i Frankrikes offentliga läroanstalter. Boken kommer även ut på andra språk, bl. a. skall en upplaga utkomma på spanska och en på japanska. Och de många smickande omnämnanden som den svenska författarinnan fått i franska tidningar och tidskrifter visa bäst att hennes målade kulturhistoriska värdefulla och roande skildringar av det nutida, Indien slagit synnerligen mycket an på utländsk publik.

analfabeter och jag tror inte landet skulle må så värst illa av det.

Man får lov att skaffa sig litet ombyte ibland. Se på Konserthuset som blivit teater, det går ju inte an att vara saluhall alla dagar i veckan. Nu råder där sann och hög konstnärlig anda och pappa August Lindberg småler hult uppe på de Elyseiska fälten då han ser hur väl sonen artar sig med Antonius och Kleopatra, dramat om mannen som »kysst bort riken och länder» för att tala med Shakspeare.

Drottninghetären Kleopatra hon som »för Cæsars skull växlar ögonkast med hans skoputsare» är en roll lockande för en skådespelerska och Pauline Brunius lär förr ha studerat in den men den gången svek Antonius Kleopatra ty motspelaren tyckte uppgiften var för obetydlig och så vart det ingen Shakspeare av då. Nu lockar stycket fulla hus fastän akustiken är så klen att replikerna ibland lika gärna kunde vara sagda ute på Hötorget. Men allt försonas av det genialiska sätt på vilket Per Lindberg i konstnärligt fostbrödrslag med Grünwald förde dramat fram på denna provisoriska scen och gjorde föreställningen till en av de glansfullaste och minnesrikaste man bevittnat, återförande tanken till vad man en gång sett av vår regikonsts främsta, sådan som Ludvig Josephson och Harald Molander. Till skillnad från Cæsar om vilken det i pjäsen heter de berömda orden att han »vinner mynt där hjärtan han förlorar» må man om den konstnärliga seger som här vanns hoppas på en erövring av bäggedera. Det vore en rättvis triumf ovanpå alla de med bravur övervunna svårigheterna och de med verklig skaldefantasi utformade scenerierna. Det skulle kunna skrivas sidor om dessa detaljer, om utstyrelsen och om den entusiasm varmed den stora skaran medverkande gjorde sig förtjänt av Antonius lovord »tack mina vänner, fäktat har ni, icke som om ni endast tjänat saken utan som det vore Eder ensak liksom min.» Och vad Kleopatra beträffar »zigenern på tronen» som Shakspeare kallar henne förstår man att det kan vara en roll som frestar en skådespelerska. Det ligger intet historiskt damm över henne, hon verkar lika modern som senare tiders kvinnor. Hon t. o. m. döljer sina sköna drag under puder och smink och Enobarbus har väl skäl att klaga att »det finns aldrig en vacker flicka som har ett ärligt ansikte.» Han säger förresten fler oartigheter mot damerna. Den grobianen har t. ex. en replik så lydande: »tränga omständigheterna hårt på så må kvinnfolken dö. Det vore förstås synd att kasta bort dem för ingenting, men gäller det att välja emellan dem och något angeläget, så får man räkna dem för noll.» Enobarbus fikade tydligen inte efter att få heta damernas egen.

Celestini

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS. I NAMNET — EASTMAN KODAK COMP. — PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKÄLLNING OCH KOPIERING GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM

HUR MYCKET KOSTAR DET ATT KLÄ SIG?

100 kronor om året kan räcka —
100,000 kan också gå åt.

Konstnärinnan klär sig billigt.

NÄR MAN ÄR KONSTNÄR FÅR MAN mest leva på vackert väder och egna skönhetsfantasier — från all konstnärlitteratur känna vi till den saken. Konstnärinnan Ragnhild Nordensten berättar också att högst 500 kr. om året får spenderas på hennes kläder för att det skall bli tillräckligt över för annan livets nödtorft.

— I mitt yrke kan man åtminstone spara på vardagskläder säger hon. En gammal blus, gymnastikbyxor och målarrock, det är hela stassen. Skor koketterar jag heller inte med i vardagslag, jag använder vanligtvis bekväma pojkskor. Strumpor däremot sliter jag mycket. Underkläder använder jag bara trikå det är mest praktiskt för den som tvättar hemma. Fyra plagg av var sort måste nyanskaffas årligen utom nattlinnen som jag alltid råkat få i present. Pyjamas har jag bara ett par, för tåg- och båtresor. Pyjamas är det mest avskräckande jag vet.

En mellanklädnings har jag och den är vanligtvis så finurligt hopkommen att den kan förändras lite så att den går att använda som stor toalett. Till sådana tillställningar där det fordras »allt i gala» säger jag konsekvent nej.

Handskar köper jag av bästa sort, aldrig vantar, det är det mest oekonomiska som finns. Men jag har aldrig tappat en handske. Och aldrig satt bort en paraply. Regnkappor och vinterkappor brukar jag ha i minst tre år. Sommartid lever jag billigt, då har jag för det mesta varken hatt, kappa eller handskar. Ett par bomullsklädnings pr år räcker och en praktisk vardagsvinterklädnings av gott tyg. Mitt hattkonto får aldrig överstiga 40 kronor om året.

Om jag alltså skulle göra ett överslag över mitt klädkonto tänker jag att det närmast skulle se ut så här: Kappor (engångsutgifter delad på tre år, jämte reparationer) 100, klädningar 125, skor 50, strumpor 30, hattar 35, handskar 20, underkläder 32, arbetskläder 40. Summa kronor 432.

Det kan ju också ha gått till 500, men absolut inte mer. Det är mitt klädkonto skulle överstiga den summan skulle jag vara tvungen att slå av på mina fordringar på bostad eller snåla på resor, mat eller annat, som jag anser höra till livets nödtorft.

Intet begrepp är så relativt och individuellt som det om existensmedlen — en tycker sig leva hyggligt för 4,000 kr. om året, en annan får reda sig på 1,000 kr., medan en tredje inte tycker sig föra en dräglig existens på mindre än 25,000 kr. Detsamma gäller om klädfrågan. När därför en varuhuschef för någon tid sedan dekreterade att en välklädd dam måste spendera 12,000 kr. om året på sin garderob, tänkte vi att det kunde intressera våra läsarinnor att höra vad några damer, bekanta i olika yrken och stånd, anse att deras klädkonto behöver gå till om året. Man ser av svaren att de flestas klädkonto betydligt understiger 12,000 kr. Och ändå skulle vi vilja säga att flera av de tillfrågade äro välklädda — men även välkläddheten är ju ett relativt begrepp. »Vad som är välklätt i Stockholm, är bara simpel lump för Poiret i Paris.» Emellertid är det både tröst och stimulans att läsa svaren här.

Några bekanta damer av olika yrken och stånd ge svar.

kronor stycket. Förkläden räknar jag med fem nya om året, 5,25 stycket i god och vacker kvalitet. Hatten kostar 18 kronor. Om man beräknar 50 kronor för skor och skoreparationer så är det inte för högt tilltaget och då gör bara det jag nu räknat upp omkr. 315 kr. Sen kan man lugnt beräkna lika mycket för skinnkrage, skinnhatt, strumpor, underkläder, kragar, handskar, nattrock och den civila dräkt, som vi numera ha rätt att använda ibland. För mig stryker då åtminstone mellan 6- och 700 kronor om året till kläder och då har jag inget överflöd på något håll.

»En sjuksköterska behöver väl inte klä sig» ...

Frågan om klädpengar var på tal i ett sällskap, där vi passade på att intervjua syster Gerda. Men innan hon hann svara höjde en ung fru sin röst och interpellade:

— En sjuksköterska behöver väl inga klädpengar.

Men då tog den blida syster Gerda humör. — Skriv och tala om en gång för alla, bad hon, att vi sjuksköterskor inte klädas varken genom något himmelskt under eller genom det allmännas försorg. Vi ha samma sorts kläder jämnt, det är sant, men inte samma kläder. De få förnyas ibland. Kapporna vanligen vartannat år och de kosta respektive vinter- och sommarkappor 150 och 125 kronor. En svart klädning går på minst 60. Blåa bomullsklädnings som tvättas ideligen, ideligen året om måste vi nog ha tre nya av årligen, de kosta 26

Klädfrågan är besvärlig för skådespelerskan.

Publiken fordrar att deras scengunstlingar skola vara elegant klädda både på scen och i privatlivet. Så det blir vackra slantar som skådespelerskan får punga ut med — fru Tollie Zellman, en av våra elegantaste skådespelerskor, som här svarar på Iduns fråga, låter oss höra en hjärtesuck, utan siffror, men talande nog.

— Klädfrågan för en dam vid teatern, som har den slags repertoire där vackra kläder måste förekomma, är en fruktansvärd fråga, säger fru Zellman. Det är dyrt att klä sig vackert eller rättare vilja klä sig vackert på scenen. Ibland kan ju ens förhoppningar och drömmar hur man vill se ut gå i uppfyllelse men ibland kan också kläderna ta sig helt annorlunda ut än man »drömt» sig dem. Och det är rysligt tråkiga gånger. Jag vet av alla mina kamrater och vis à vis mig själv att större ambition och större uppoffringar finns inte än vad en skådespelerska kan prestera när det gäller att ge rollen en värdig ram genom klädräkten. Så anspråksfull får jag väl vara, att jag bestämt framhåller att jag »lägger allt på spelet» — men efter detta allt — kommer i alla fall den brännande frågan hur milliardärskan den eller millonärskan den skall vara klädd. — Har man en stor och viktig roll att tänka på är man ju ett relativt lätt offer när frestarna i form av avdelningschefer på det skradderi där man beställer visar drömmar och åter drömmar av chiffon, sammet, guld och silvertyger, brokader, strass och pärlor. Då är det hart när omöjligt om man inte är oer-

(Forts. sid. 983.)

Ärade kvartalsprenumeranter

Tiden är nu inne att förnya prenumerationen för sista kvartalet, vilken bör ske omedelbart för att undvika avbrott i expeditionen.

Prenumerationspris:

Kvartal kr. 4: 25

Iduns trevliga, i trefärgstryck vackert utstyrda och värdefulla julnummer medföljer gratis till alla prenumeranter.

BAKA MED
EKSTROMS JÄSTMJÖL

UNGDOMEN OCH KÄNSLAN FÖR EVIGHETEN

OM RATIONALISMEN HOS EN UNG INGENJÖR OCH HANS SYN PÅ EVIGHETEN.

ÄTMINSTONE EN GANG OM ÄRET flyr ni från stadens jäkt till naturlivets stillhet. En oemotståndlig längtan drar er bort ur er vanliga miljö. Helst uppsöker ni ett paradys, där kontakten med naturens rikedom och skönhet ger förnyelse åt er moraliska och fysiska energi. Efter dylik uppriskande förflyttning är ni i stånd att glädare och modigare återupptaga kampen för tillvaron. Vad var det naturen på sina gynnade och skonade områden skänkte er? Känslan av ett överskott av liv.

Denna känsla har något av förnimmelsen att leva alltid, att icke dö. Det är en känsla av evighet. Vi älska evigheten, ty vi älska livet, är det icke fullt logiskt?

Under era resor har ni ju också besökt öknar? Ni konstaterade då, hur evighetskänslan förstärkes i trakter av gränslöshet och oföränderlighet. Öknen framstod för er som ett fenomen av berusande överklighet, utan början eller slut. Den ändlösa sanden och de öde horisonterna talade på ett oförgätligt sätt till er inbillning. Seklerna, som där gått fram utan att lämna några spår, lockade er till illusionen, att tiden stannat, att den verkliga tillvaron är en mystär, fjärran från det reella livet. Ni blev förhäxad av orörlighetens harmoni, ni tyckte er ana den fullkomliga friden. Det var dock ej dödens frid eller förintelsens idé, som bemäktigade sig er, utan livets, men ett liv långt från striderna, disharmonierna och förtvivlan i den jordiska tillvaron. I ert annars nyktra, moderna medvetande inträdde en poetisk — och kanske hygienisk — dröm, som för några minuter verkade likt en förtrollning av er hjärna. Det var känslan för evigheten. Denna dröm hade föga utsikt att vara länge, därtill är ni allt för fäst vid verkligheten, men under några minuter gav den er en hänförande försmak av ett ofattbart liv bortom döden, ett kollektivt liv i ett evigt universum.

En annan av edra resor har måhända fört er till en obebodd ö i oceanen? Förgäves sökte ni där några minnen av civilisation och historia. Också nu kände ni er gripen av en suggererande dröm om en existens, som varken var döden eller det vanliga livet. Under det ni skred något ned för klipporna mot stranden, uppnådde ni kanske terrasser, som liknade sittplatser från någon antikens amfiteater. En bättre plats kunde icke blivit uppfunnen för åskådare av det uråldrigaste av alla dramer: Solens farväl. I vilka stämningfulla skildringar ha ej otaliga diktare på otaliga språk sökt tolka det vemod som gripit dem i stunderna för detta symboliska skådespel!

Hur många tidevarvs generationer ha ej vuxit upp och försvunnit under inflytandet av detta alldagliga drama. På den öde ön i oceanen blev ni överväldigad som inför något fullkomligt unikt och aldrig förr skådat. Ni kände plötsligt som ett utsägligt lidande inför mekanismen i detta stora hemliga maskineri. Det tycktes omöjligt att uthärda. En gigantisk eldkula, som under tusentals millio-

"Människan efter döden" heter ett i Paris nyutkommet arbete där författare från olika länder uttalat sin mening om odödighetstron. Sverige representeras i boken av förf. Frida Steenhoff, vars välskrivna uttalande här återges.

ner år fungerar med en så underbar precision! För vilket ändamål? För att upplysa människornas små bagateller? O nej! Men i vilken avsikt? Och för hur lång tid ännu?

Ni var säkert allt för rörd för att kunna tala med er reskamrat. Skådespelet var allt för vackert, allt för stort för att ni inte båda två skulle känna er som små barn, vilka gått vilse i en obegriplig värld och förlorat vägen till hemmet.

*

Ni är ingenjör.

Har jag inte rätt att antaga, att vår tids unge ingenjör är en lika hänförd dyrkare av naturen som någonsin den primitive vil-den från släktets barndom — och kanske mera? Skillnaden är på denna punkt ingen artskillnad, ty det är fråga om känslor. Men om vi vilja sanningsenligt skildra vår unge ingenjör, måste vi nog medgiva, att han saknar primitiva människors lätthet att omfatta trosläror, vare sig det gäller livet eller döden. Han har förvärvat en sorts immunitet mot trossystem. I stället för att tro söker han analysera, men endast relativa ting, aldrig det absoluta. Han förnekar — utan ord och diskussioner — blott med en blick av tanken — varje slags föreställning om en individuell evighet. Själva begreppet evighet fattar han endast under formen av poetiska drömmar, ty hans för-

stånd avstår från att söka begripa en början eller ett slut. Dock är han icke materialist enligt ordets vulgära mening. Han vet ju, att »materien» icke längre säger något, att energien är ordet för dagen, att elektronen, såsom en osynlig kammarherre representerar Hans Majestät Det Okända. Om vi söka orsakerna till den unge ingenjörens rationalism, upptäcka vi genast, att hans föräldrar icke kunna göras ansvariga därför. Undervisningen icke heller. Den rationalistiska skolan, som utbildat honom, var traditionellt bekännelsefrogen. Traditionen har i alla länder och i alla samhällsklasser vaktat tron som en gudomlig skatt — och likväl! Den unge ingenjören är den han är till följd av mänsklighetens mentala utveckling.

Men om han ej tror på ett evigt, individuellt liv, hurudan blir väl då hans moral och hans ansvarskänsla under detta livet? Han erkänner och vördar ett centrum i själen, där den goda viljan och de ädla känslorna bilda en källa till lycka och styrka för honom och andra. Han synes vara ett bevis för att moralen kan skattas högt även utan evighetstron som motor. För honom är moralen det hopade arvet av mänsklighetens dyrbaraste erfarenheter. Själv skulle han ej, även om han önskade det, förmå undandraga sig sitt arv av moralisk styrka. Han ser människolivets mening i att fördjupa människan, göra henne rikare på hopp, ädelhet, nyttiga förmågheter, på det att människan oavbrutet må stiga mot fullkomning. Varför? Han vet ingenting därom och han skall aldrig få veta något.

*

Ni förlorar aldrig ur sikte — inte ens i edra stunder av poetiskt drömmeri att rationalismen skrev in sig själv på mänsklighetens program såsom nödvändigheten att söka sanningen. Hela utvecklingen ligger där. Men det kritiska sinne, som avslöjar för oss gränserna för vår förmåga att förstå, behöver ej instänga oss i vardagens små omsorger. Ni vet det av erfarenhet. Så fort ni ut-satte er för naturens inflytande, för de vida horisonterna, för den sublimes skönheten i universum, blev ni förvandlad, ni greps av ett magnetiskt fludium utan namn, som vidgade och förtrollade er själ.

I den poetiska extasen inför den fullkomliga skönheten är känslan för evigheten ej blott en tjusare utan även en fordrare. Ni begär genom honom lycka åt alla de olyckliga, rättvisa åt de förtryckta, men en rättvisa, som på samma gång är medlidande och kärlek. Den individuella tillvaron räcker icke för er, ni drömmer om ett överindividuellt liv för att fatta och omsluta det absoluta. Känslan för evigheten är — enligt våra förfäder — att återvända till Gud. Er rationalism rör icke vid drömmarna, minskar icke känsligheten. Den är snarare en lärare, som hjälper er att se människans ringhet inför universums omätlighet, och att älska livet och resignera inför döden.

FRIDA STÉENHOFF.

Kvinnoföreningar och skolor böra ha stort utbyte av ett besök å Damernas egen utställning och ha därför beretts tillfälle att besöka utställningen till nedsatt avgift. Här ses elever från Högre Folk-skolan för kvinnlig utbildn. på väg in till utställningen.

Lidol

är den tillförlitligaste av alla bröst-karameller

Ende tillverkare:

AXEL FORSBERG - GÖTEBORG

Nytt!

BOKBINDERIKURS
PER KORRESPONDENS

Bokbinderi kan läras per korrespondens. Begär prospekt.
Bokbindarekursen, Postfack MALMÖ 2.

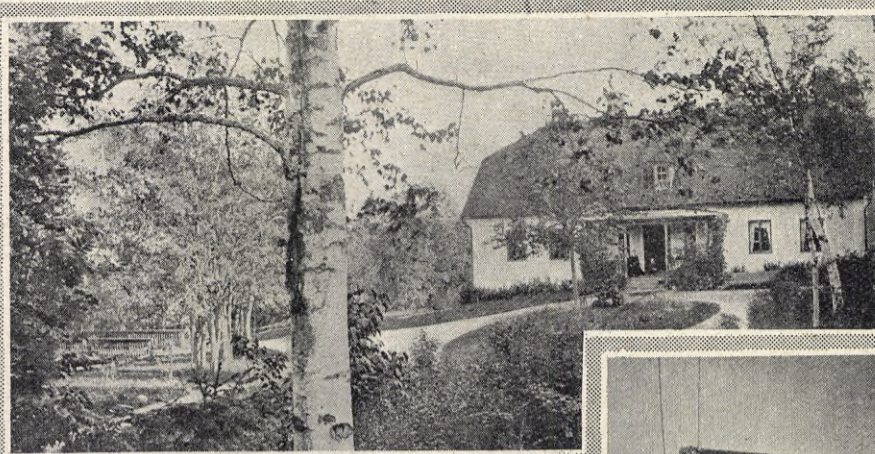
Nytt!

NEMESIS OCH SKOLKÖKSLÄRARINNAN

OM KERSTIN HESSELGREN INTIME, HENNES UNGDOM OCH LEVNADSBANA.

En liten flicka, som sedan blev riksdagskvinna.

Barndomshemmet Hofors.

I hemmets arbetsrum.

I en hemtrevlig vrå hemma hos Kerstin Hesselgren.

»EN SAK ÄR JAG DÅ SÄKER PÅ: jag skall aldrig lära mig att laga mat och aldrig skall jag bli lärarinna», förklarade Kerstin Hesselgren mer än en gång under sina uppväxtår. Men så styrde Nemesis om, att hon blev — lärarinna i matlagning.

Hennes föräldrahem var läkarbostället vid Hofors i Hälsingland, där hennes far var distriktsläkare med ett distrikt, som kan tyckas rent omänskligt stort efter nutida begrepp. Det sträckte sig från Krylbo till Ockelbo och från Gävle till Falun. Hundra gånger så visst som en tog unga fröken Kerstin emot bönderna som kommo med rykande hästar många mil ifrån för att hämta doktorn och medan de trakterades i köket, förhörde hon sig om vad sjukbesöket gällde.

»Är det en karl», brukade hon fråga, mest bara för att hon tyckte det var så roligt att alltid få samma svar: »Nej, det är en människa.»

Det var Kerstin Hesselgrens dröm att få bli läkare som fadern, men allmänna meningen var, att hennes svaga kroppskonstitution inte medgav detta val av levnads-kall. Till slut gick fröken Kerstin med på en kompromiss: hon skulle få studera någon tid vid Karolinska institutet och de förnämsta sjukvårdsinrättningarna för att sedan kunna undervisa i hygien.

I Stockholm omhändertogs hon av sin morbror, den bekante skolmannen Leonard Magnus Wærn.

»Du kan inte ha bara ett enda ämne på ditt undervisningsprogram», menade han

Kerstin Hesselgren, vår nyvalda riksdagskvinna, som redan förut tillhört riksdagen i flera år, drömde under sin barndom om att bli läkare, men fick inte, därför att hennes kroppskonstitution ansågs för svag. Så blev hon i stället lärarinna i huslig ekonomi och hälsolära, yrkesinspektris, vår första riksdagskvinna och för övrigt världens mest upptagna och arbetsjuktade kvinna.

»Det finns ett nytt ämne nu, som jag tycker skulle passa så bra att kombinera ihop med hygien. Det är huslig ekonomi.»

Unga Kerstin lydde råd och gick genast i författning om att få studera det moderna ämnet vid Högre lärarinneseminariums hushållsskola. Men det var med något blandade känslor hon konstaterade, att huslig ekonomi egentligen bara var ett nytt namn på matlagning, det arbete som hon hjärtligast av allt avskytt så länge hon mindes.

Om en liten tid insåg fröken Hesselgren det omöjliga i att sköta studierna både vid Karolinska och seminariet och slutade helt och hållet vid den förstnämnda institutionen. Nu var hon alltså helt i matlagningens våld och i sinom tid tog hon också examen som skolkökslärarinna. Efter ytterligare studier i Tyskland, i Augusta Försters berömda institut fick hon sin första befattning som lärarinna i hälsolära och kemi i den första lanthushållsskola som varit upprättad. Det var en omätligt rik och förfärligt opraktisk tysk societetsdam som fallit på idén att starta en dylik inrättning på

ett av sina slott. Fröken Hesselgren föreläste i fysiologi och kemi. Men det finns fler underliga »sprog än det mesopotamiska» och ibland hade auditoriet roligt — riktigt kungligt roligt på sin svenska lärarinnas bekostnad. Isynnerhet en gång, när hon tog fel på betydelsen av »bein» och »knochen» och frankt förklarade att människan har sju bein i skallen.

Efter tysklandssejouren fick fröken Hesselgren plats som lärarinna vid Högre folkskolan i Stockholm. Eller, som det officiellt hette, »Sällskapet för folkundervisningens befrämjande Högre folkskolans för flickor hushållsskola. Det var fröken Hesselgrens och de andra lärarinnornas fröjd att uttala hela det nätta namnet, när de gjort sina uppköp och skulle ge bodbiträdet adressen.

Under en studieresa i England fick så fröken Hesselgren höra talas om en utbildningskurs för bostads- och yrkesinspektriser, som gavs vid en av Londons högskolor. Hon skaffade sig genast på ort och ställe alla upplysningar som stodo att få om saken och förde med sig hem en hel lunta som behandlade ämnet. Papperen lades undan i en skrivbordslåda där de lågo i fred i tre år. Då, när Marie Ahnholm skrev sina artiklar berörande denna fråga i »Herta», tog hon fram dem och erbjöd sig att låta utbilda sig för att kunna fylla platsen som bostads- och yrkesinspektris här hemma. Hon beviljades också stipendium för ändamålet, reste och tog sin examen vid det engelska universitetet.

(Forts. sid. 985.)

CAP
KEJSARNOUGAT

Yppersta kvalitet.
Särdeles delikat.
Bitar à 10 o. 15 öre.

I MÅNGA FORMER...

SKÖNHETERNA I SKULPTUR OCH MINIATYR PÅ DAMERNAS EGEN.

Bansai, en piga bland pigor, alias Ester Blenda Nordström av Hjordis Tengbom.

SKULPTUR ÄR EN SÄRSKILT FORDRANDE konst, när det angår skönhet, ty den avslöjar modellen från alla håll och kanter. Även när det gäller ansiktets behag. Men som väl är, har vår tid fått förståelse för många slag av skönhet och tolererar gärna oregelbundenheter.

De två systerarna Nordin, fru Alice Nordin och fru Hjordis Tengbom ha redan bevarat en del samtida skönheter åt eftervärlden i skulptural form. Alice Nordin har alltid visat hänförelse för den yttre, oklanderliga skönheten, men det hindrar ej, att hon också kan attrappera det porträttligt pikanta i ett utseende som fru Karin Lindskogs. Dennes stil — utseende à La Vogue — betecknar förresten med uppnäsa och slätslickat hår ett helt genombrott från koaffyrskönhetsperioden till våra dagars moderna kvinnohuvud. Hur fult som helst, bara det visar huvudets egna linjer och i övrigt gör något av sin fulhet! Bland

Min dotter. Miniatur av Ingeborg Andreassen-Lindborg.

Fru Martha Rydell-Lindström avslutar här sin rond i konstavdelningen på Damernas egen, där man får se skönheter icke bara i tavlor på väggarna utan även i skulptur och miniatyrer.

damer fru Nordin skulpterat märkas fru Frida Cornelius i en renässansframställning av hennes kvicka, maliciösa, något reptilartade skönhet.

Porträttet i marmor av Yvonne Tengbom är däremot uteslutande ungt och fagert. De andra vackra kvinnorna tyckte jag liknade varandra lite för mycket.

Hjordis Tengbom är långt mera okänd som porträttskulptör än sin syster. Hon har dock i all stillhet utvecklats till en förträfflig sådan. Så är »Bansais» karaktäristiska huvud en fullödig liten skulptur, fast och sluten i sitt skal som en vackert formad frukt, något man både vill taga i och titta på. Männe ej skulpturen har rätt att väcka dessa två slags känslor för att vara fullgånge? Den lugna statyeten av grevinnan Mary v. Rosen har en enkelt självklar, nästan klassisk skönhet.

Carl Eldh honorerar damernas utställning och skildrar här kvinnan i två generationer. Dels i ungdomsporträttet av sin hustru »Elise», dels i porträttet av deras täcka dotter »Brita», som vad koaffyren beträffar kunde vara sin egen söta mormormor.

Anna Petrus har alltid något originellt att komma med. Hennes kvinnohuvud med håret uppsatt som en överväldigande fingerborg — det bör vara vitpudrat i verkligheten — är i hög grad dekorativt.

Av Ida Thoresens gedigna konst få vi bara en smakbit i porträttet av doktorinnan R. Olika skönhetsideal, fastän ingenderas braskande, företrädas av skulptörerna Herman Neujd och Anders Wissler. Till de sköna damerna räknas fru Ester Textorius av Edith Norée och Knut Jerns porträtt av sin hustru. En kuriositet är masken av en särdeles rundkindad »madonna» utav W. Henning.

En gammal skulptur av Jenny Lind har åkt med in i samlingen. Man skulle tro, att den okände mästaren haft ett horn i sidan till den gudomliga sångerskan, ty ur skönhetsynpunkt är bredden på Jennys näsa verkligen betänkelig. Vilket förresten ger vatten på min kvarn, att skulptören

obarmhärtigt avslöjar de sköna. En pensel suddar lätt och lekande över, vad den sökande handen med lera, bit efter bit, fogar samman av ett ansikte.

Miniatyren är ej en så kvinnlig konst, som man gärna vill tro! Det karaktäristiska fordrar en ännu större skärpa i miniatyr än i annan målningsart — och skärpa! det räknas dock oss kvinnor rent som dygd att ej besitta denna. Miniatyren företräddes

här också på ett mera milt sätt av utövande konstnärinnor. Lisa Bianchini är nog i närvarande stund, Fanny Hjelm undantagen, vår mest drivna miniatyrmålarinna. Fru Bianchini har sinne för sina modellens naturliga pose, liksom hon ibland ger dem deras egenartade »kast» på huvudet, t. ex. i bilden av fru Svea Frisch-Kåge.

Elsa Ericson har valt en ögat fägnande modell i Marika Stjernstedt. Mattis Hahr-Grundell och Anna Schwab äro goda namn på miniatyrens område. Ingeborg

Andreassen-

Lindborg röjer som i sin övriga målning en medfödd smak och kultur. Det här avbildade porträttet av hennes dotter har också fått den delikata inramning en fin miniatyr måste ha för att göra sig riktigt gällande.

MARCELLE.

Bianca. Miniatur av Lisa Bianchini.

Brita, skulptur av Carl Eldh.

LEJON

STRUMPOR & VANTAR

äro kända för slitstyrka, god passform och förstklassigt utförande

FRÅN TEATERPREMIÄRERNA

SHAKSPERE PÅ KONSERTHUSET OCH NINICHE PÅ VASATEATERN.

DEN NYA TEATERN, Gordon Craigs och framtidens teater, ridå- och kullislöshetens teater, draperiteatern, som inte binder publikens fantasi till tid eller rum, som ger regissören fria händer och oanade möjligheter, har startat i Stockholm.

Den hade föregåtts av deklamatoriskt tal och programartiklar om dess allena saliggörande kraft. Men det finns vissa saker som äro destinerade att bli skrivna i vattnet. Berättad mat, beskriven musik, bebådad teater är allt av det slag, som vattnet, luften och vinden ögonblickligen förskingrar. Mat måste smakas, musik höras och teater ses. Också i detta fall har publiken inte diskuterat så värst mycket, den har väntat för att se.

Inga diskussioner varken för eller emot hade emellertid kunnat fråntaga doktor Per Lindberg, en av de mest entusiastiske predikarna av de nya lärorna, och nu Konsert-teaterns regissör, ett uns av den succés den nya teatern firade vid sin debut. Den försynta och sällsynt ihållande applåd, som fyllde salen efter första avdelningens slut, vittnade om att publiken var överraskad, bländad, tacksamt tillfredsställd.

Han har segrat till en helt liten del kanske genom detta rum, som var så luftigt och intimt på samma gång — intet av Reinhardts tunga jätteteater. Han har segrat till en stor del genom Isaac Grünewalds hjälp. Ty ett så skönt bländverk som hans kostymfantasmagori har vi visst aldrig varit vittne till. Det var denna gång inte bara originellt, färgglatt och överraskande. Till och med en konstnärligt oinvid kunde skönja idén, behärska kontinuiteten och njuta harmonierna.

Han har segrat också till stor del genom fru Bosses medverkan. I allmänhet tager man alltför högtidligt på historien och glömmer bort att de personer som levat före oss en gång voro mänskliga människor och först efteråt blivit gestalter och monumentala. Harriet Bosse är en av de få som förstår det. Hennes Cleopatra blev levande, stark, lidelsefull, lekfull och lättfärdig. Den blev inte varm. Men vem har sagt oss att Cleopatra var varm? Vad som var märkligare var att den blev majestätisk. Speciellt gäller det de sista scenerna. Och fru Bosses stämna! I den suddiga grötighet som behärskade talorganen under kvällen var hennes röst lik den kristallklara källans språng, där den av misstag förrirat sig genom ett stycke sumpmark.

Men slutligen var segern dock i yttersta hand och helt igenom Per Lindbergs egen. Det blev nämligen för en gångs skull inte en uppvisning av vad var och en skåde-

Scen ur första akten: Antonius knäböjer framför Kleopatra.

Med ett ifråga om utstyrsel enstämmigt bifall har Shakespeares drama Antonius och Cleopatra givits på den nya Konserthusteatern i Stockholm och blir här föremål för omnämnande liksom Ranfts framförande av Niniche.

spelare kan prestera i sin olika art och fack, utan en framställning av hur bra det blir, när alla spela tillsammans. Det blev inte de enskilda prestationerna som gävo utslaget utan samspelet. Detta var alligenom förstklassigt. Här fanns ingen tre sekunders paus mellan replikerna och vad märkligare är ingen affektation, trots det att pjäsen mer än lovligt inbjuder till en sådan. Repliker, personer, scener länkade sig intimt och naturligt in i varandra. Scenförändringarna gingo med en precision, som gjorde det hela fullkomligt illusoriskt.

Per Lindbergs största seger var dock den att han besegrade Shakespeare. Antonius och Cleopatra är inte särdeles roliga. Men i åtminstone hela förra avdelningen var man fascinerad. I den andra var det alldeles för mycket vapenskrummel och alltför många döda på scenen, för att vi skulle kunna bibehålla vårt allvar. Det var minst ett halvdussin som kolade vippen. Ingenting är heller så svårt som att dö på scenen. Här klickar det för de flesta skådespelare, antagligen av den enkla orsak att så få haft praktik i den konsten. Svärden som flyga ur slidorna och hastigt manövreras innanför skjortlinningarna, de osynliga ormarna som praktiserar under damernas minimala bröst-hållare och det oavbrutna utbärandet av tunga lik, verkade studentspex.

Och ändå var det något av historisk flykt över det hela. Ändå, när man satt där på sin relativt billiga stol i denna salong som dröp av ryktbarhet och för-

nämhet, hade man på något sätt förnimmelsen av att det gamla språket om brödet och skådespelet för allt folket höll på att bli förverkligat.

Men liksom vårt »fralla» på morgonen inte alltid får vara från föregående dag, så ville man gärna yrka på att härnäst få se annat än dessa förlegade stycken. På vilka det måste slösas mer än vanligt av geni för att kunna inblåsa en levande.

ALMA SÖDERHJELM.

Niniche på Vasateatern.

Niniche, alla strandsatta teaterdirektörers räddande ängel, har oförmodat gjort sin entré på Vasateatern där dess framträdande som alltid visade att man skall vara ovanligt anstruken av dåligt humör för

att inte tina upp vid Corniskis odödliga skämt med ordensväsendet eller vid den glada f. d. chansonettens tilltrasslade gästspel i den högre diplomaten. Titelrollen är ansvarsfull nog isynnerhet när man som på premiären spelade inför en publik, varav de flesta sett och beundrat en mängd divor i Niniches sköna gestalt. Maja Cassel var också till börja med rätt så tam och färglös och föredrog den bekanta Fryskupletten med ungefär samma övertygelse som om hon stått och talat om sin tvättnota.

I och med att grevinnan Corniska förvandlades till en strålande skön Niniche tycktes dock Maja Cassel ha fått det rätta greppet på rollen och utförde den med gott humör vilket tillsammans med det charmanta utseendet gjorde framgången fullständig. Som den utlevade diplomatiska karrikatyren kom Albert Ranft inte upp till den burleska och frodligt fantasifyllda festlighet som en gång utmärkte Victor Holmqvist men en så van teaterman som han förstör naturligtvis aldrig en roll, allrahelst en så utmärkt som denna. Var han gråare i peruken än vanligt så skedde förmodligen färgskiftningen när han fick se Lars Egge spela badaren, Albert Ranfts egen forna bravurroll och göra det med något av en kväsigt Södergrabbs elegans. Visserligen hade hr Egge anlagt snörliv under simdräkten för att göra sig så mycket som möjligt till »damernas egen» men utsikten att bli primo amoroso är trots det klen nog. Däremot har hr Egge stora utsikter för det komiska facket och det är vackert så. Att det är dåliga teatertider förrådde förresten herrarnas brist på elegans och det är ju beklagansvärt. Låt oss alltså hoppas på bättre förhållanden ty i motsats till Saharas lejon trivs scenens modelejon alls inte i tomma öknar.

CELESTIN.

Av alla bakpulver man sett sägs Tomtens vara numro ett

H O S M O R M O N E R N A

KRONPRINSPARET HYLLAS I SALT LAKE CITY.

Kronprinsparet efter en ridtur.

I SALT LAKE CITY VAR MOTTAGANDET varmhjärtat och festligt. Det hade organiserats dels av handelskammaren på platsen, dels av svenskarne. I gott samförstånd hade tiden uppdelats mellan de båda organisationerna. Ett ombud för handelskammaren hade mött redan i Rock Springs för att vara till hjälp om så skulle behövas. Man hade omsorgsfullt ordnat allt så, att besöket icke skulle kunna på något sätt misstolkas. Vid stationen mötte mayorn och

I mormonstaden tillbringade kronprinsparet en angenäm och välarrangerad dag och där så väl som ute i öknens oaser träffa de landsmän och andra skandinaver såsom vår korrespondent berättar i sin fortstatta skildring.

andra stadens dignitärer, mottagningskommittén och en betydande folkmassa, de svenska färgerna syntes litet överallt, och på många andra sätt sökte man ge uttryck åt sin hyllning. I av medborgare till förfogande ställda automobiler fördes sällskapet till en av stadens förnämsta hotell, där en präktig frukost anordnats en famille — överhuvudtaget hade allting ordnats med prisvärd diskretion, i ändamål att de kungliga så litet som möjligt skulle besväras av utanför stående. Det första besöket gällde så det berömda Tabernaklet, byggt så utslutande av trä att icke en enda bit av metall, icke ens en spik använts vid byggnadens konstruktion. Härigenom och genom takets form, avskuren ellipsoid, har en märkligt perfekt akustik vunnits,

så perfekt att om man låter en knappål falla på en träskiva i ena ändan av rummet höres ljudet i den andra. Experimentet gjordes även nu, och kronprinsessan behöll knappålen som ett minne. Hela byggnaden omfattar ett enda rum, vars storlek framgår därav att det här 8,000 sittplatser. Här finnes också en orgel, som är ett under av orgelbyggnadskonst, med mellan 7- och 8,000 pipor, från 5/8 tum till 32 fot i längd, och 270 olika tangenter och grepp. Till de kungligas ära hade ett särskilt program anordnats, omfattande »Finlandia» av Sibelius, »Andantino» av Lemare, »En gammal melodi,» arrangerad av organisten, som visade sig vara en konstnär av rang, och slutligen Svenska nationalhymnen. Vid ingången till den tabernaklet omslutande parken mötte mormonkyrkans högste, president Grant, jämte ett par andra dignitärer, och ledsagade sällskapet i tabernaklet, dit för övrigt endast sällskapets medlemmar insläpptes jämte några journalister. Ett fint utstyrt programhäfte, försett med kronprinsparets porträtt och bundet i läder och sammanhållet av sidensnören i de svenska färgerna, utdelades. Denna lilla konsert var en stor musiknjutning. Efter den tog man avsked av mormonkyrkans dignitärer. Besök gjordes sedan i fortet uppe på en bergsterrass hos kommandanten, där parad hölls, vid universitetet där man bl. a. besökte den märkliga fossilavdelningen, där man har synnerligen betydelsefulla samlingar av ben från urtidens djurvärld, jätteödlorna, vilka i riklig mängd påträffas i Utahs sandstenslager.

Efter lunch i ett klubbрум i stadens om-

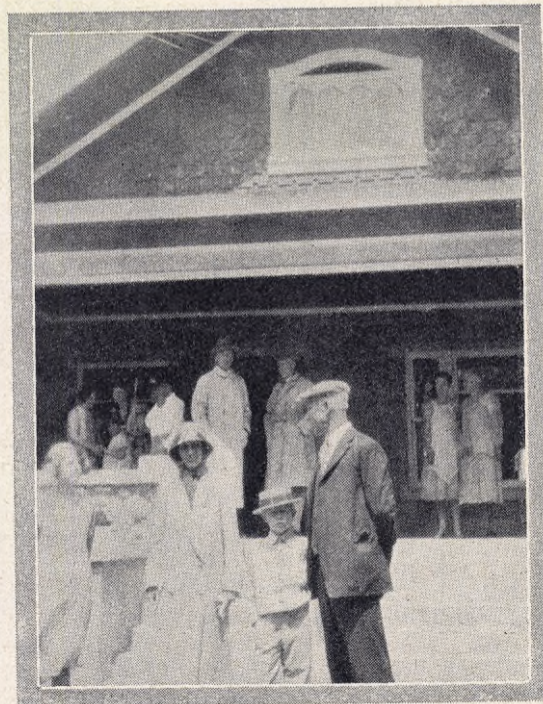
givning följde ett av svenskarne anordnat massmöte i stadens vackra park, där väl 15—20,000 personer samlats och där kronprinsparet hyllades med sång, musik och tal och kronprinsen höll ett präktigt anförande på engelska och svenska. Det var åter en stor och minnesrik dag. Salt Lake City är en väl byggd och tydligen väl styrd stad, ett betydande affärscentrum och medelpunkt för viktiga industrier.

På kvällen fortsattes resan med tåg, och nästa morgon var man i Cedar City, ändpunkten på en bibana till huvudlinjen mellan Saltsjöstaden och Los Angeles, en nybyggd stad ute i ökenkanten. Där mötte automobiler och man färdades vidare omkring 150 engelska mil genom ödsliga dalgångar mellan sandstensberg in i ett underligt, färgrikt sandstensland. På fyra ställen under färden genom denna torra, heta sandstensöken avbröts den av oaser, där människorna lyckats finna vatten och framtrölat ängar och åkerlappar samt trädgårdar där vin, fikon, aprikoser frodas. Den första, mest intressanta var Andersons ranch, där man plötsligt från öknen körde in i en trädgård fylld av blommor och frukt, där vattnet, klart och friskt porlade fram och där sköna, iskalla fruktdrycker bjödos de upphettade resandena. För ett 40-tal år sedan kom ett ungt danskt par upp genom denna dal för att söka efter en bosättningsplats. De funno vatten i berget och gjorde det djärva försöket att rödja och odla i öknen. Efter fyrtio år, under träget, tungt arbete som fortsattes av barn och barnbarn, är nu Andersons ranch, välkänd vida omkring, ett blomstrande företag, med rikt givande vin-, aprikos-, fikon- och äppleplanteringar. Väl är det hett under sommarmånaderna, men så är det också en sommarlik vinter, aldrig kallt eller snö nere i dalen.

XY.

Templet i Utah.

Kronprinsessan utanför Andersons ranch.

Det är Fruksalt SANITOS

som borttager däsighet och trötthet och skänker vigör och hälsa, genom att underlätta matsmältningen.
HENRIKSSONS KEM. TEKN. FABRIK, ÖREBRO.

SANITOS

FRU SVENSSONS PRIVATIMPORT

Hur fru Svensson drömde sig elegansen från Paris.

UR MIN BREVLÅDA FISKADE JAG häromdagen upp en försändelse med franska frimärken. Det var en höstkatalog från Maison X. Och plötsligt erinrade jag mig hurusom det blivit en fullkomlig epidemi bland svenska damer att ta varor från Paris.

Om jag ändå kunde lära mig förstå fördelen med dessa privatimporter!

Jag ser i andanom hur fru Svensson blir lyckliggjord med en katalog från Maison X. i Paris och hur hennes shinglade huvud böjes i ivrigt studium över de franska modetermerna. »Det ska jag köpa och det och det — tänk, så hemskt billigt — och så är det direkt från Paris.» Fru Svenssons röst dör bort i en hissande lycksalighets-suck.

Därpå placerar fru Svensson sin stofthydda vid skrivbordet i och för avfattande av en skrivelse till Maison X. Det är inte lätt och mängder av tankar, bläck och papper gå åt, så fru Svensson får en god övning i det ädlaste av språk. Massor av saker beställas, klädningar, kappor, skor, dessouser. Alltid får man användning för det, bäst att passa på tillfället. Och fru Svenssons brev färdas över land och hav till det förnäma Maison X. i Paris — fru Svensson har aldrig sett Maison X., men hon drömmer gärna om det som ett paradiset, liksom Edens noga bevakat av änglar med ljungande svärd, som endast släppa in de mest blåblodiga, högeleganta furstinnor att från djupa, bekväma fåtöljer genom lornjetten beskåda i sagoplagg insvepta mannekänger. Fru Svensson har läst och på bilder fått många ljuva glimtar av dessa paradiser i modets huvudstad. För att bli besparad bittra desillusioner bör fru Svensson aldrig fara till Paris och komma in i Maison X:s högst borgerliga häxkittel.

Det blir lång väntan för fru Svensson, men den som väntar på något gott väntar aldrig för länge. Och äntligen en dag kommer en avi till — tullen. Aj, tullen hade fru Svensson aldrig tänkt på. Den blir en ny och icke särdeles angenäm bekantskap. Väntan i kö, spring i luckor, underskrifter på papper, omstuvning av paket,

»JAG FÅR MINA KLÄDER DIREKT FRÅN PARIS.»

Ett bruk, som blir alltmer vanligt här hemma, men som borde stävjas, är att skicka efter varor från Paris efter de kataloger, som övervämma alla svenska damer. Privatimporten är sällan en så lyckad expedition som man föreställer sig — det har nog många fru Svensson vid uppriktigare eftertanke näst erkänna.

utlägg av pengar. Så till slut i väg hem med paketet stolt under armen.

Jaså, det var klädningen och kappan och skorna och underklädererna! Det kan inte hjälpas att fru Svensson ser lite snopen ut, hur hon än resonnerar förnuft med sig själv. Jo, visst såg klädningen ut efter beskrivningen, det kunde hon inte neka till, men hon hade nog tänkt sig den på något sätt annorlunda i alla fall. Bättre kvalitet flottare snitt, finare arbete eller vad det nu

Hur fru Svensson tog sig ut i Parisklädningen.

Fru Svensson gör bekantskap med tullen.

Iduns kvinnoklubb börjar.

»Bland all världens kvinnor i Paris» — första föredraget av fru Ellen Hagen.

Iduns kvinnoklubb i Stockholm samlas: sekt. II torsdagen den 7 okt. och sekt. I torsdagen den 14 okt. Malmös Idunklubb börjar höstsäsongen den 4 oktober.

IDUNS KVINNOKLUBB BÖRJAR NU åter sin säsong och vi hoppas att alla dess gamla medlemmar, och även många nya, skola samlas till våra trevliga klubbafnarnar. Ett lockande vinterprogram har bestyrelsen fått löfte om med bidrag av många framstående kvinnor. Allt blir som förr, så att var och en skall känna sig hemma med klubben, men vi skola också se till att det blir nyheter och överraskningar för att ge tillräcklig omväxling.

Klubbens första sammanträde är utsatt till torsdagen den 7 oktober och torsdagen den 14 oktober klockan 7,30 e. m. Det blir i år sekt. II som har första klubbafnaden i ordningen. Lokal blir densamma som förut, Stockholmsystemets sällskapslokal vid (Forts. sid. 982.)

kunde vara hon väntat bättre. Och så hade hon ju tänkt sig att hon skulle komma att se så där underbart chic ut som de små parisiskorna lära göra. Men det gjorde hon bestämt inte. Kanske resultatet skulle bli bättre sedan hon fått vidtaga nödiga ändringar av klädningen. Den var på tok för kort och trång och skärpet satt för högt, men det skulle Sy-Maria snart ha ändrat. Mätte nu bara Sy-Maria vara ledig, för själv vågade hon inte börja sprätta och klippa i den parisiska härligheten och hon var lite trött på att vänta.

Fru Svensson var inte riktigt god att tas med den närmaste tiden efter parisimporten. Men som lite balsam på sårerna kom alltid kafferepen, då fru Svensson så där överlägset lugnt och vant kunde få säga: »Kära du, jag tar mina kläder direkt från Paris.» Med vilken respekt och hemlig avund betraktar man icke numera fru Svensson i vännekretsen.

Men för sin herre och man är fru Svensson mera tystlåten. Isynnerhet om det billiga priset på importen. Ty hela kalaset i användbart tillstånd blev två kronor och femtio öre billigare än om det inköpts i Sverige.

Den summan tycker jag det är värt att offra på gamla Sverige. Här kan jag bekvämt gå in i en affär, där man talar mitt eget språk och har mitt eget kynne, jag får genast se varan för mina ögon, kan jämföra och välja, bedöma kvalitet och pröva färger, prova av och få ändrat. Och vill jag ha senaste import från Paris, så går det också mycket bra för sig.

En sådan handel finner jag bra mycket bekvämare. Och om det icke är moraliskt att vara bekväm, så kan det ändå icke anses omoraliskt om man föredrar att icke köpa grisen i säcken som sker från Paris.

Disputabelt moraliskt bör det vara att gynna svensk handel. Inte för att fru Svenssons import utgör någon fara för den svenska nationalekonomiens bestånd, men den är — principiellt — ett litet onödigt strå till stacken. EBE.

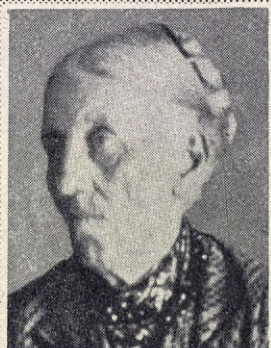
KOBBS finaste Ceylon Thé (grön etikett) giver en fyllig, aromatisk, starkt stimulerande dryck. De thévänner, som en gång druckit av detta utsökt fina Ceylonthé, godtaga därefter helt säkert icke något annat thé.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

**LOTTEN SILFVER-
SPARRE.**

F. Munthe, Sthlm. Änka efter f. d. riddarhuskamreraren, häradshöv. O. Silfversparre. 80 år den 28 september.

**EMELIE PSILANDER-
HIELM.**

Fröken, Lyckeby. Dotter till löjtn. F. B. Psilanderhielm. o. hans maka, f. Gyllenskepp. 80 år den 30 september.

LOUISE BRUNANDER.

F. Klint, Stockholm. Änka efter handlanden A. Brunander. 75 år den 28 september.

JOHANNA SCHÖNBECK.

Fru, Ryssby. Maka till stationsinspektoren Mortimer Schönbeck. 70 år den 15 september.

VIRGINIA THORBURN.

F. Palm, Göteborg. Änka efter grosshandlaren William Thorburn. 70 år den 23 september.

MARIA LENÉ.

Fröken, Ullånger. F. d. bankkassörska. Dotter till postmästaren C. O. Lené och hans maka f. Edholm. 60 år den 11 september.

ANNA BYSTRÖM.

F. Rosengren, Stockholm. Maka till översten O. T. E. Byström. 60 år den 22 september.

ELLEN GUINCHARD.

F. Andersson, Stockholm. Maka till direktören, fil. doktor Joseph Guinchard. 60 år den 22 september.

MARIA GENBERG.

F. Anderberg, Saltsjö-Storängen. Maka till konstnären Anton Genberg. 60 år den 25 september.

DAGMAR KARLBERG.

Fröken, Gävle. Fil. lic. Dotter till lasarettsläk. I. T. Karlberg och hans maka, f. Lokrantz. 60 år den 25 september.

CLARA LUNDQUIST.

F. Zachau, Uddevalla. Maka till direktören Magnus Lundquist. 60 år den 27 september.

ELLEN EKMAN.

F. Stjernspetz, Stockund. Maka till hovrättsrådet, led. av Riksdagens 1:a kammare, K. J. Ekman. 55 år den 25 september.

AUGUSTA ENGLUND.

F. grev. Mörner, Vänersborg. Änka efter f. d. förste provinsialläkaren, dr Nils Englund. 55 år den 30 september.

HANNA BOIVIE.

Fru, Stockholm. Maka till grosshandlaren Martin Boivie. 50 år den 14 september.

HILDUR LINDQUISTER.

F. Kihlberg, Gävle. Maka till trafikchefen Adolf Lindquister. 50 år den 23 september.

FANNY LUNDBERG.

F. Lundgren, Hudiksvall. Ordf. i Hudiksvalls Husm.-fören. Maka till lektorn, fil. dr Pehr Lundberg. 50 år den 24 september.

LINA RYDBERG.

Fröken, Falun. Lektor vid Falu folkskoleseminarium. Dotter till kyrkoh., teol. o. fil. dr A. M. Rydberg. 50 år den 25 september.

VIVAN WIJSTRÖM.

F. Bengtson, Stockholm. Maka till vice konsult Hugo Wijkström. 50 år den 28 september.

EMY THULIN.

F. Åman, Lund. Gymn.-dir. Har tilldelats Illis quorum av 5:e storl. för sin förtjänstfulla verksamhet för den gymnastiska utbildningen.

**HILDEGARD SPRIN-
CHORN †.**

*F. Littmarck, Uppsala. Änka efter bruksinspektoren, kamreraren C. L. Sprinchorn. * 1832, † den 18 augusti.*

RUMFORD

Alltid lyckade, väljasta bakverk — inga ingredienser fördärvade —
om Ni använder RUMFORD, det hälsosamma bakpulvret.

KAKTUSEN. AV O. HENRY

DET MÄRKLIGASTE MED TIDEN ÄR att den är så verkligt relativ. En stor mängd minnen bruka enligt allmänt samtycke beviljas den drunknande, och det är icke otroligt att man kan genomgå ett helt friaris historia, medan man tar av sig ett par handskar.

Det var vad Trysdale gjorde, där han stod vid ett bord i sin ungarlsvåning. På bordet stod en besynnerlig grön växt i röd lerkruka. Växten var en art kaktus och försedd med långa, tentakelliknande blad, som beständigt vajade för den lättaste vindfläkt med en konstig, vinkande rörelse.

Trysdales vän, brudens bror, stod vid ett sideboard och beklagade sig över att han måste dricka ensam. Båda herrarna voro klädda i frack. Vita rosetter lyste liksom stjärnor på deras bröst genom våningens mörker.

Medan Trysdale knäppte upp handskarna, höll han i sin hjärna en snabb mönstring av de sista timmarna. Han tyckte sig ännu ha kvar i näsan doften av blommorna, som hade varit hopade i vällyktande massor i kyrkan, och i öronen hade han det låga sorlet av tusen väluppfostrade röster, fraset av sidan, och — det som envisast återvände — prästens långsläpiga ord, då han oåterkalligen förenade henne med en annan man.

Från denna sista hopplösa synpunkt gick han vidare, såsom det blivit en vana hos honom, för att komma fram till en gissning, varför och hur han förlorat henne. Brutalt skakad av vigselns obestridliga faktum hade han plötsligt befunnit sig inför någonting, som han aldrig sett förr: sitt eget innersta, avslöjade jag. Han såg att alla de klädnader av anspråksfullhet och egoism, som han burit, nu slitits sönder till dårskapens trasor. Han ryste vid tanken, att andra förut måste ha funnit hans själs klädnad

En kvick och spirituellt historia om friaren, som var så styv i spanska, men inte kunde tyda sin tillbeddas spanska svar.

ömklig och trådsliten. Fåfänga och inbilskhet. Detta var fogarna i hans rustning. Och hur fri från bådadera hon alltid varit. Men varför...

Medan hon långsamt gick uppåt kykogången mot altaret, hade han känt en ovärdig, trumpen tillfredsställelse, som hjälpt till att hålla honom uppe. Han hade sagt sig själv, att hennes blekhet berodde på att hon tänkte på en annan än den, hon skulle ge sig åt. Men även denna stackars tröst hade ryckts ifrån honom. Ty då han såg den snabba, klara, uppåtvända blick, hon gav den man, som tog hennes hand, visste han, att han var glömd. En gång hade samma blick varit lyftad mot honom, och han hade uppskattat dess mening. Hans inbilskhet hade sannerligen störtat samman, det sista stödet var borta. Varför hade det slutat så här? Det hade icke varit något gräl mellan dem... Ingenting...

För tusende gången genomgick han i tankarna de sista dagarnas händelse, innan tidvattnet så plötsligt hade vänt.

Hon hade alltid envisats att sätta honom på en piedestal; och han hade mottagit hennes hyllning med furstlig höghet. Det hade varit en mycket ljuv rökelse, som hon hade bränt framför honom, hon hade varit så anspråkslös, hade han sagt sig själv, så barnslig och dyrkande, och (han kunde ha svurit på det) så uppriktig. Hon hade klätt honom i ett nästan övernaturligt antal höga attribut och förträffligheter och talanger, och han hade uppsugit dryckoffret liksom öknens dricker regnet, som dock icke kan avlocka den något löfte om blom eller frukt.

Medan Trysdale bistert slet upp sömnen på den andra handsken, stod det kulminerande exemplet på hans inbiliska och för sent ångrade egoism livligt framför hans själs öga.

Scenen var den kväll, då han hade bett henne komma upp på hans piedestal och dela hans storhet. På grund av den smärta, det vållade honom, kunde han nu icke låta tankarna dväljas vid minnet av hennes bevingande skönhet den kvällen, hårets vårdlösa våg, ömheden och den jungfruliga charmen i hennes utseende och hennes ord. Men de hade varit tillräckliga och förmått honom att tala. Under konversationen hade hon sagt:

— Kaptan Carruthers säger, att ni talar spanska som en inföding. Varför har ni dolt denna talang för mig. Finns det något som ni inte vet?

Nu var ju Carruthers en idiot. Visserligen hade han (Trysdale) gjort sig skyldig till (såsom det ibland hände) att på klubben slå omkring sig med några gamla kastilianska ordspråk, som han grävt upp ur något lexikon. Carruthers, som var en av hans omåttliga beundrare, var just rätte mannen att förstora denna utställning av tvivelaktig lärdom.

Men ack, hennes beundrans rökelse hade varit så ljuv och smickrande. Han tillät anmärkningen passera utan att förneka den. Utan protest lät han henne sno kring hans panna den spanska språkkunskapens falska lager. Han lät den pryda sitt segrande huvud, och bland dess mjuka blad kände han icke styngnet av det törne, som längre fram skulle genomtränga honom.

Så glad, så blyg, så bävande hon varit! Så hon flaxade liksom en snärjd fågel, då han lade sin storhet vid hennes fötter. Han kunde ha svurit, och han kunde svära på det nu, att det låg ett obestridligt samtycke i hennes ögon, men skyggt vägrade hon att ge något direkt svar. »Jag skall skicka er mitt svar i morgon», sade hon,

(Forts. sid. 982.)

I Engelbrektskyrkan sammanvigdes tisdagen den 31 augusti musikdirektören Abel Westin och fröken Astrid Haglund, dotter till professor Patrik Haglund och hans maka, född Knoch. Vigseln förrätades av brudgummens broder, kyrkoherde Samuel Westin. (Foto: Lamm.)

Kring dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan Ebba Bernadotte.

Vaken och bedjen, att I icke mån komma i frestelse. Matteus Ev. 26: 41.

Den, som menar sig stå, han må se till att han icke faller. I Kor. br. 10: 12.

För sin otros skull blevo de bortbrutna och du får vara kvar genom din tro. Rom. br. 11: 20.

Säll är den människa, som ständigt tager sig till vara, men den som förhärdat sitt hjärta, han faller i olycka. Ordspråksboken 28: 14.

Den vise tager sig till vara och flyr det onda, men dären är övermodig och sorglös. Ordspråksboken 14: 16.

Job, han var en ostrafflig och redlig man, han fruktade Gud och flydde det onda. Job 1: 1.

Se varen Gud underdåniga, men stån emot djävulen så skall han fly bort från eder. Jakobs brev 4: 7.

Vaka själ och bed Och till strids dig red Råds att frestarn lägger snaran Där du minst förmodar faran Vaka, själ och bed.

Måndagen den 6 september sammanvigdes i Jacobs kyrka i Stockholm löjtnanten vid Hallands regemente Per Mannerstedt och fröken Margit Heurlin, dotter till framlidne grosshandlaren E. Heurlin och hans efterlämnade maka. (Foto: Lamm.)

De kooperativa företagen — allas egendom

EN SVENSK PRINSESSA BLIR BEL

Det har under de senaste åren gått många förlovningsrykten om prinsessan Astrid, prinsparet Carls yngsta dotter. Denna gång anses det emellertid bestämt att ryktet talar sant om att prinsessan Astrid i dagarna skall ingå förlovningsförhandlingar — ja, eklateringen är kanske redan ett faktum när detta läses — med kronprins Leopold av Belgien. En svensk prinsessa kommer alltså att bli Belgiens drottning. Kronprins Leopold, vilken liksom sina föräldrar och syster är ytterligt populär i sitt hemland, beskrives som en mycket sympatisk, käck och duktig ung man. Här ses några bilder av honom och prinsessan Astrid från deras barndom och nu samt vyer från Belgiens vackra huvudstad Bryssel.

Kronprins Leopold.

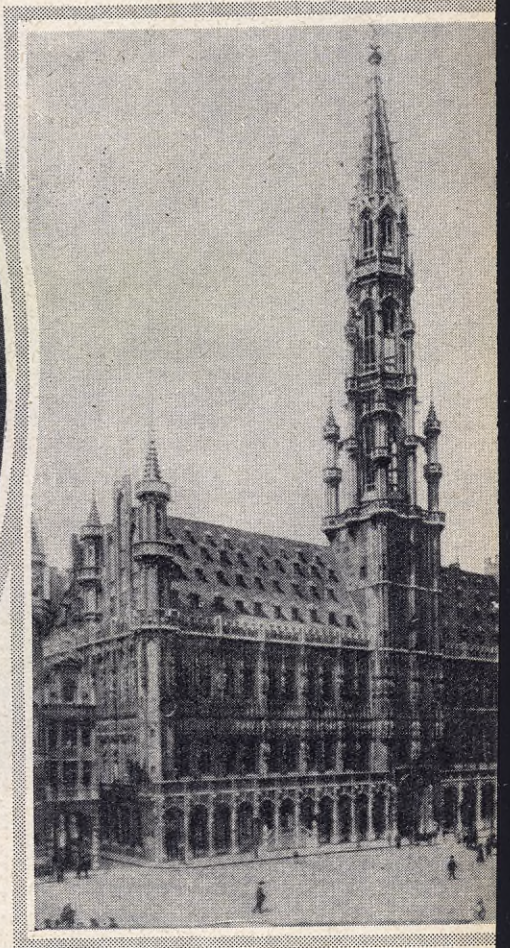
Födelsedagsfest för äldsta syster i lekstugan på Fridhem.

Mor och son — drottningen av Belgien hjälper sin son med studierna i skolrummet.

Kronprins Leopold deltog i världskriget som soldat då han var bara en 14-årspojke.

Det gamla underbart vackra stadshuset i Bryssel.

GIENS DROTTNING. DE UNGA TU

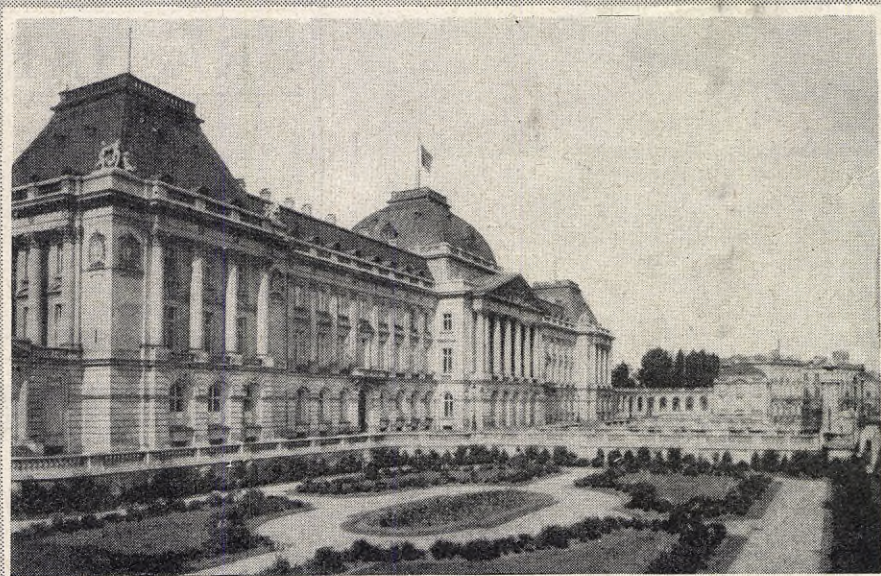
En näpen syskontrio, prinsessan Astrid i mitten mellan sina systrar Margareta och Märtha.

Prinsessan Astrid som konfirmand.

Inte för inte kallas Bryssel för "Lilla Paris". Är icke denna vy av Bryssels triumfbåge som en fläkt av Champs Elysées och Etoile?

Slottet i Bryssel.

En liten rund och pigg sessa.

Vackra händer trots köksbestyren

Varje husmoder, som lägger sig vinn om att själv utan hjälp ställa och styra i sitt hem kan ej undgå att utsätta sina händer för risker. Huru lätt uppstå ej sprickor, narighet, ömhet och rodnader i huden vid de dagliga köksbestyren? Därför bör också *Gahns Maniol* finnas i hemmet. Ty intet preparat har en mera välgörande och helande verkan på huden, vars åkommor effektivt förebyggas samtidigt som smidigheten och lenheten återkomma.

Namnet *GAHNS*
är en garanti för
förstklassigt fabrikat.

KVINNA eller MAN?

pojke eller flicka? — typen känns igen i dessa de shinglade damernas dagar och har nu gjorts till huvudfigur i en helt europeisk filmkomedi präglad av smak, kultur och förnämitet — ett spirituellt och muntert skämt som måste roa alla. Rollen spelas av den modernt eleganta

CARMEN BONI

På Stockholms Röda Kvarn inom kort.

Vårt

Franska Damskrädderi

och modellavdelning,

som står under en synnerligen initierad ledning och håller den mest intima kontakt med kontinentens tongivande modehus, rekommenderar sitt stilfulla utförande av kappor, dräkter, klänningar och afton toiletter. Vi inbjuda den ärade dampubliken till ett besök.

Paul U. Bergströms ^{A/B}

13 Hötorget. Drottninggatan 74-78. Hornsgatan 54.

Iduns kvinnoklubbar.

(Forts. fr. sid. 977.)

Fröken Sonia Estelle.

Fru Ellen Hagen.

Tegelbacken, som välvilligt ställts till vår disposition även denna säsong.

Till säsongens första klubbafton ha vi äran att som föredragshållande gäst se landshövdingen Ellen Hagen, en av kvinnorörelsens förkämpar i vårt land och känd för Iduns läsare som medarbetare sedan gammalt i vår tidning. Mången har kanske också i minne att fru Hagen en gång var påtänkt till Sveriges första kvinnliga landshövding — en sådan »hejans» dam är hon. Fru Hagen kommer att hålla föredrag om den stora internationella kvinnokongressen i Paris, som ägde rum i somras och där fru Hagen var svensk delegerad. En sådan kvinnokongress, där kvinnor från alla världens hörn samlas i den mångbesjunga världsstaden Paris, ger ett både intressant och roande material i och för sig och fru Hagen är dessutom en utomordentligt fängslande talarinna. Så vi utlova tryggt en givande kväll.

Vidare får klubben göra bekantskap med en ung intagande sångerska, fröken Sonia Estelle, som kommer att sjunga till ackompanjemang av fröken Alida Valentini, även i år klubbens trogna stöd.

Alla klubbmedlemmar ombedes medtaga och uppvisa medlemskort vid ingången, där även nya medlemskort kunna lösas. Nyttillträdande medlemmar anmäla sig i förväg å Iduns redaktion. Årsavgift kr. 5:— . Tëbiljett varje gång kr. 1:50.

Malmöklubben har recitationsafton.

Iduns kvinnoklubb i Malmö börjar sina sammanträden ungefär samtidigt med Stockholmsklubben. Även i år har klubben glädjen se fru Hanna Stuhre som sin ledarinna.

Första klubbaftonen äger rum måndagen den 4 oktober på Stadt Hamburg. Vid detta tillfälle kommer fru Maja Oterdahl att svara för en angenäm kväll. Fru Oterdahl, som för övrigt är syster till Jeanna Oterdahl, är känd och uppskattad som recitatris och hennes recitationsafton i Idunklubben kommer därför att välkomnas av alla klubbmedlemmar.

Medlemskort för unga medlemmar gällande året ut tillhandahållas för kr. 2:50. Nya medlemmar bedes anmäla sig till fru Hanna Stuhre, Villa Hellvik, Malmö.

Kaktusen.

(Forts. fr. sid. 979.)

och han, den överseende, tillitsfulle segaren beviljade leende uppskovet.

Följande dag väntade han otåligt i sitt rum på hennes svar. Vid middagstiden kom hennes betjänt och lämnade den besynnerliga kaktusen i den röda lerkrukan. Det var intet brev med, bara en lapp på växten med ett barbariskt utländskt eller botaniskt namn. Han väntade till kvällen, men svaret kom icke. Hans stolthet och sårade få-

- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39

Göteborg Malmö

Varje morgon ett glas Fruksalt-Samarin

Det håller fysiken fin, det utför en invärtes rengöring, avlägsnar från kroppen otjänliga ämnen, utdriver den skadliga urinsyran samt uppriskar blodet, ger god hälsa

Fruksalt-Samarin

per flaska Kr. 2.50 erhålles å apotek, hos droghandlare m. fl.

Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

Klänningar, underkläder, garn, mattor

— allt blir bäst färgat
med

HEMFÄRGEN HÄRVAN

Färgmetoden — utan
kokning — är den
enklast tänkbara.

Begär färgkarta.

A. W. Herdins Färgverk
Falun.

GRÅ HÅR

Grått och blekt hår med ojämn färg återfår sin naturliga färg, om Ni använder Royal Windsor, som föryngrar och stimulerar hårväxten. Följ noga bruksanvisningen och Ni blir förvånad över resultatet. Säljes hos alla parfymaffärer å Kr. 4:50 pr flaska.

Engros:
A.-B. Parfymeri R. Barlach,
Stockholm.

fänga hindrade honom från att söka upp henne. Två kvällar senare träffades de på en middag. Deras hälsning var konventionell, men hon såg på honom andlöst, undrande, ivrigt. Han var artig, diamant-hård, han väntade på hennes förklaring. Med kvinnlig snabbhet läste hon tolkningen i hans uppförande och förvandlades till snö och is. På detta sätt och med tiden allt mera hade de kommit ifrån varandra. Vari låg hans fel? Vem hade varit att klandra? Förödmjukad letade han nu efter svaret bland spillrorna av sin inbilskhet. Om...

Den andre mannens röst väckte upp honom ur hans tankar genom en grälsjuk fråga:

— Hör nu Trysdale, vad tusan är det med er? Ni ser så olycklig ut som om ni själv blivit gift i stället för att blott ha tjänstgjort som medbrottsling. Se på mig, ett annat attribut, som farit tvåtusen mil från Sydamerika på en bananångare, full av kackerlackor och vitlök, för att medverka vid offret. Var så god och se hur lätt min skuld vilar på mina axlar. Jag hade bara min lilla syster, och nu är hon borta. Seså, tag er en drink för att lätta ert samvete.

— Tack, jag vill inte ha någon drink just nu, sade Trysdale.

— Er konjak är avskryvd, återtog den andre och gick fram till honom. Kila ned och hälsa på mig en gång på Punta Redonda och pröva vår konjak, som gubben Garcia smugglar in. Den är värd resan dit. Kors, här ser jag en gammal bekant. Var i all världen har ni fått tag i den här kaktusen, Trysdale?

— Det är en present av en god vän, sade Trysdale. Känner ni till arten?

— Ja visst. Det är en tropisk gycke. Jag ser hundratals av dem kring Punta varje dag. Här står namnet på lappen, som är fastbunden vid den. Kan ni någon spanska, Trysdale?

— Nej, sade Trysdale med ett bittert försök till leende. Är det spanska?

— Ja. Infödingarna inbilla sig, att bladen sträcka på sig och vinka åt en. De kalla den med namnet Ventomarme. Namnet betyder på engelska: »Kom och tag mig.»

Vad kostar det att klä sig?

(Forts. fr. sid. 971.)

hört förståndig, att inte ta det som är vackrast och passar till den pretentiösa varelse man skall framställa på scenen.

Jag talade just vid en svenska eller rättare sagt naturaliserad fransyska, som inte hade ord nog för att berömma en del svenska skådespelerskors sätt att klä sig på scenen. Hon hade på svenska scener ofta sett vackrare kläder än i Paris. Hon ansåg det förresten helt naturligt. I det konservativa Paris blir det litet väl mycket av uniform. Här däremot få vi ju impulser utom från Paris också från Wien och Berlin. Så är man ju här mera personlighet för sin skraddare — än vad som kan bli fallet i det stora Paris.

Går en pjäs som har kostat mycket — kanske oerhört mycket — bara några gånger, då blir man minst sagt ledsen. Men så kan ju också en pjäs gå ett par hundra gånger och då får det »läka såren». Ja, sådana pjäser som gå de äro kära i mer än ett avseende — det är säkert det.»

Kontorsdamen tycker om vackra kläder.

Att vara vackert klädd förljuvar livet tycker en representant bland kontorsdamerna, fröken Lotten Franzenius, i Fylgia. Hennes klädkonto går på omkring 1,000 kr. om året.

— Min lilla svaghet är vackra kläder un-

Det är äggulan som gör'et!

Bättre skönhetsmedel finnes inte

än F. Pauli's Ovicula-tvål, ty den innehåller i väl avvägd mängd just de medicinska och övriga ämnen huden behöver för att bli ungdomligt frisk och smidig.

F. PAULI'S
Ovicula

— skönhetstvälen.

Pris 1 kr.

KLENA BARN

i alla åldrar återvinna snabbt genom en Emulgon-kur hälsa och krafter.

A-Vitaminernas stora betydelse för kroppens tillväxt är ett vetenskapligt bevisat faktum.

I Emulgon ingår icke blott fysiologiskt kontrollerad A-Vitaminrik fiskolja i konstant och tillräcklig mängd, utan Emulgon innehåller dessutom

Phospho-Energon och Kalk,

tvänne ämnen, vilka i förening med A-vitaminerna äro av utomordentligt stort värde för en svag organism och speciellt för barn.

Lida Edra barn av

**Aptitiöshet
Blodbrist
Skrofler och
Allmän svaghet**

bör Ni utan uppskov låta dem genomgå en Emulgon-kur.

Emulgon fås på alla apotek i orig. fl. à 200 och 1000 gr.

FÖRESTÅNDE FÖR LABORATORIET PROFESSOR THOR EKECRANTZ, STOCKHOLM.

Vid spel och sport glöm aldrig bort
att Tulo ha i munnen!
Om laget blivit har Tulo fått,
är segern genast vunnen.

Tulo
DEN LILLE
HALSLÅKAREN

A.-B. Förenade Chokladfabr.

Pr ask 25 öre

Elektr. Belysningsarmatur
Belysningsglas
Hushållsglas
Prydnadsglas
"Pukex" ugnformar av
eldfast glas

BÖHLMARKS
STOCKHOLM SÖ.
Högbergsgatan 19-25 Norrmalmstorg 4

Hos oss finner Ni

landets och utlandets alla exklusivaste
nyheter tillhörande den moderna världsdamens raf-
finerade skönhetsarsenal: PARFYMER, COSME-
TISKA MEDEL, TVÅLAR, PUDER etc.

PARFYMERI
Kungsgat 13

AROMA

Hemligheten med Onda-vågorna.

Nyaste amerikanska förfaringssätt. Så-
väl med kortklippt hår som med långt
hår erhåller Ni utan att använda Eder av
hårtång riktiga, varaktiga ondulationsvå-
gor medelst vår

ONDA-VÅGFORMARE

som göra vågorna varaktiga även vid fuk-
tig väderlek och transpiration. Ingen ne-
gerkrull utan vackra, mjuka ondulations-
vågor. Onda-vågformaren gör Eder under
ett års tid oberoende av Eder frisör. Spa-
rar mycket tid och pengar. Kan användas
hur ofta som helst. Garanterat oskadlig.
Talrika tacksamhetsskrivelser.
Pris komplett Kr. 5:—.

ONDA-FÖRSÄLJNINGEN, Avdelning A, Tjärhovsgatan 54, Stockholm
Leverans mot efterkrav plus porto eller mot förskottslikvid i kontanter.

AKTIEBOLAGET SYDSVENSKA BANKEN

Inbetalt aktiekapital Kr. 34,000,000:—

Huvudkontor: Malmö.

Mottager insättningar å Depositions-, Kapital- och
Sparkasseräkning till högsta gällande ränta.

Fullständigt bankrörelse.

der arbetstiden och vardagsklädningen stäl-
ler sig nog dyrast i min garderob, bekän-
ner fröken Franzenius. Måndag morgon blir
liksom lite mindre trist när man får ta på
sig en vacker klädning. Däremot räcker
det gott med en s. k. middagsklädning om
året. En riktigt stor päls är en stor engångs-
utgift, men kommer man ut med den kan
man sedan i flera vintrar föra en härligt
bekymmerslös tillvaro ifråga om ytterplagg.

Sen är det skor — det värsta av alltihop.
Jag är omöjlig med att slita skor. Strump-
por köper jag av bästa kvalitet som finns
och förstärker helar och tår med trädnings-
Ifråga om underkläder är min regel: så
få och lättvättade plagg som möjligt.

Ungefär så här kan jag beräkna mitt
klädkonto: Klädningar med extra tillbehör
(skärp, linge etc.) 350, skor 125, (!) Kap-
pa, sportdräkt (del. på 2 år) 150 och päls,
engångskostnad del. på 7 år, 122:50. Sum-
ma kronor 747:50.

Sen återstår det 252:50 att dela på till
strumpor, hattar, underkläder, handskar som
tappas och paraplyer som »ställas bort» och
så de tusen och en småsaker, som inte räk-
nas till kläder, men utan vilka man gunäs
är relativt oklädd.

Naturligtvis borde de 252:50 räcka till
hela härligheten från topp till tå, för en
ung självförsörjande dam med kvällarna le-
diga. Men jag varken orkar eller vill sitta
och knäpa med klädsömnad när jag arbetat
från 9—5, förstår ni. Jag vill ha kvällarna
och söndagarna att ta igen mig på — jag
är så rädd om mitt arbete att jag anser
det vara min plikt att vara rädd om mig
själv.

En som klär sig på 100 kronor.

Man kan också klä sig nätt och snyggt
för 100 kr. om året — det låter sagolikt,
men fru A. Söderström, som är moder
och husmoder i ett hantverksmästare-
hem, kan tala om hur det går till.

— För det första använder jag aldrig pro-
menaddräkt, utan alltid långa kappor, be-
rättar hon. Min vinterkappa har varit med
i fyra år och får nog vara med i fyra till,
men den var ju ett kvalitetsplagg från bör-
jan. Sommarkappa för 75 kr. varar åtmin-
stone i tre år. Vinter och sommar använder
jag endast bomullsklädningar och stora för-
kläden i vardagslag. För nyköp och repa-
rationer av skor beräknar jag ungefär 30
kronor om året och för underkläder 25.
Naturligtvis syr jag allt som möjligen kan
sys hemma själv och moderniserar och än-
drar hattar och uteklädningar så långt jag
göra låter. Och så gör jag givetvis mina
kläder efter en praktisk och användbar stan-
dardmodell, relativt oberoende av dagens
mod.

Verklig elegans kostar!

Vem som är Stockholms mest välklädda
dam torde vara omöjligt att avgöra. Vid
en omröstningstävlan bleve det säkert nöd-
vändigt att dela på första pris, men en
betydlig del av det ginge nog i så fall
till den unga och vackra fru Solweig
Lundholm, som här på vår delikata in-
tervjufråga avslöjar något om hur mycket
det kostar att vara verkligt elegant.

— Det är ingen konst att göra av med
12,000 kr. om året på sin garderob, för-
klarade fru Lundholm. Tvärtom, det är
snart gjort om man håller styvt på dyr-
bart material och förstklassig tillskärning.

— Vad kommer en elegant dams afton-
toalett på nu för tiden när den fyller alla
högt ställda anspråk på elegans? fråga vi.

— 400 minimum för en originaltoalett.
Man börjar begripa att det kan finnas till-
fällen i det mänskliga livet då man tycker
12,000 är för knappt tilltagna klädpengar.

Där ligger något under,

att

PARADISMADRASSERNA

vunnit en så stor framgång. Förkla-
ringen är den att allt stoppmaterial sor-
teras, renas och decifriceras å egna mo-
derna specialfabriker.

Paradismärket står därför i en klass
för sig.

Tillverkas av:

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG.

Fjädrrenseri, Tagelspinneri, Täckfabrik.
Erh. i varje möbel- & sängklädersaffär.

Våra svenska instrument äro bäst och
i förhållande till kvalitet billigast
MALMSJÖ-BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSON & LJUNGVIST
RÄLIN
GÄVLE ORGEL- & PIANOF.

**Hushålls-
handskar**

6-6 1/2-7-7 1/2-8
2:50 paret, extra tjock-
ka 3:— paret. Ader-
bräcksstrumpor o. alla
slags sjukvårdsartiklar
i lager, full garanti.
Humana priser. Först-
klassigt parfymeri med
toilet- o. tekniska ar-
tiklar 10 % extra rab.

CITY. Gratis katalog

Jakobsbergsg. 27, hörn. av Regeringsg.
Flemminggatan 13, mitt för Separator.
Till landsorten mot postförskott.

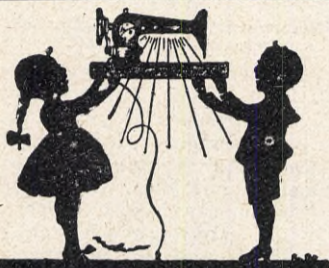
NYLIGEN TILLERKÄND FÖRSTA PRIS
VID UTSTÄLLNING I BERLIN, ÅR
HUSMODERNS BÄSTA HJÄLP.

Elektriska Aktiebolaget
SIEMENS-SCHUCKERT
GÖTEBORG · STOCKHOLM · MALMÖ

Bayer

äro och förbliva
oöverträffade som
smärtstillande medel.
Endast dessa garantera
bästa verkan och fullständig
oskadlighet.

Den minsta till utrymmet
Den största till nyttan

Singer

LILLA ELEKTRISKA

— Beställda skor kostar 175 kronor, fortsätter fru Lundholm, men så kan man ha dem fem gånger så länge som konfektionskor. En päls på, låt oss säga tretusen, räcker ju också många år, men den kostar en hel del i underhåll. Sen ha vi sportkläder, vardagskläder, hattar. Man kan, utan att väcka alltför stort uppseende, göra av med 12,000 både en och två gånger. Men jag har inte därmed sagt att jag gör det.

Nemesis o. skolkökslärarinnan.

(Forts. fr. sid. 973.)

Kerstin Hesselgrens politiska karriär under de senaste åren är alltför välkänd för att behöva beröras. Men då man sitter i hennes lilla förtjusande hem, där gammalt och nytt samlats till en behaglig och rogivande interiör och går igenom hennes arbetsprogram för veckan, kan man inte låta bli att undra om det ändå inte varit långt mindre slitande för hennes hälsa om hon fått sin vilja fram och blivit läkare. Med sitt nuvarande yrke har hon bra mycket större arbetsdistrikt än hennes far någonsin hade. Måndag måste hon vara i Malmö, tisdag i Kristianstad, torsdag i Falun, på hennes ämbetsrum väntar högtals med arbete, den 15 januari börjar riksdagen, på hennes skrivbord och på alla andra bord i hennes eget arbetsrum ligger en sådan massa tryckalster, skrivelser och privatbrev, som pocka på att bli lästa, behandlade, besvarade, att hon väl knappast har en minut övrig att sitta i faderns bekväma vilstol eller njuta av utsikten från sina fönster.

TH. K.

DET ÄR LÄTTARE ÄN MAN TROR.

Vad då? Jo, att göra en bananrätt. Bananer är frukt och mat, sätt fram en skål, och — det är serverat. Vill man ha något riktigt extra men ändå lättlagat, gör man en bananrätt med ledning av vår nya receptsamling. Fyll i kupongen! Men märk, att recepten utarbetats på

JAMAICA- BANANER

från

A.-B. BANAN-
KOMPANIET

SE, SÅ ENKELT
DET ÄR ATT LAGA
EN BANANRÄTT!

Nya recept från
A.-B. BANAN-KOMPANIET.

V. g. posta denna
kupong omedelbart.

A/B Banan-Kom-
paniet, Stockholm.

Sänd mig gratis
1 ex. av Eder nya
illustrerade recept-
samling: "Se, så
enkelt det är..."

Namn:

Adress:

Min handlande är:

Gata:

Den enda
skuggsidan

av

PHILIPS

ARGENTA

Bättre ljus med
Philips lampor.

Redovisning.

Till "Födelsedagen" har ytterligare inkommit:

Transport Kr. 2,806:51	
Fröken Gerda Pehrsson, Kopparberg	5:—
Fr. Signe Curtelius, Umeå	2:—
Fru Ingrid Heijkenskjöld, Korsnäs	10:—
Fru Tilan Hägg, Stockholm	2:—
Fru Hedvig Carlsson, Malmö	1:—
Fröken Gertrud Byström, Lidingö	3:—
Fru Anny Ramström, Stockholm	2:—
Överstinnan S. Sergel, Stockholm	1:—
Prostinnan Hilda Crona, Hoga	1:—
Fru Ida von Hofsten, Uppsala	5:—
Fru I. M. Forsheim, Vejbyslätt	2:—
Fru Linda Indebetou, Norrköping	5:—
Från en liten dotterdotter den 4/9	5:—
Fru Rachel Erdmann, Järvsö	5:—
Fru Hilda Leth, Kalmar	2:—
Fru Märta Lybeck, Skeppsgården	1:—
Fru Anna Ljungberg, Rällså	5:—
Fru Sigrid Pleijel, Stockholm	2:—
Fru Elsa Cederlund, Brandalsund	5:—

Transport Kr. 2,870:51

När Ni firar Er födelsedag,

tacksam över det goda, som livet trots allt svårt och mörkt i alla fall skänkt Er, så tänk på de små, vilka borde ha lika mycken rätt — ja mer, eftersom de äro barn, — till ljus och sol som vi alla, men för vilka deras födelsedag sannoligen icke var någon lyckodag. Anmäl Er som medlem av "Iduns förening Födelsedagen", och förbind Er att på varje Eder födelsedag anslå minst en krona till samma ändamål, och vi sända Eder då varje år på Er födelsedag en postanvisningsblankett ställd till insamlingen. Vi hoppas så, att insamlingen med tiden skall ge så mycket, att vi kunna upprätta något mer bestående, en barnkoloni eller ett barnhem — något i stil med den göteborgska "Födelsedagen".

IDUNS SKÖNHETSINSTITUT

Finnar, röda händer etc.

N:r 90. 1) Vad skall man smörja på finnar för att de skola försvinna.

2) Hur bli röda händer vita?

3) Hur får man fina armbågar? Tacksam för svar är en "dotter till mångårig prenumerant".

1) I allmänhet då finnar uppstå behöves något blodrenande järnpreparat som invärtes medel. Vidare är viktigt att hålla huden över hela kroppen noggrant ren. Sedan ansiktet på aftonen är väl rengjort med god tvål och varmt vatten, torkas det och överstrykes med följande blandning, som får torka in: 3½ gr. utfälld svavel, 3½ gr. kamfertinktur, 3½ gr. glycerin och 112 gr. rosenvatten. Naturligtvis bör man undvika hetsig mat och dryck samt se till att magen fungerar ordentligt.

2) Ett enkelt medel att få vita händer är att om aftonen efter tvättningen ingnida följande: ½ tesked pulveriserad alun blandad med en äggvita. Rymliga handskar pådragas och få sitta på under natten.

Viktigt är att noggrant torka händerna efter varje tvättning, så att fuktigheten ej får torka av sig själv, vilket gör händerna röda.

TVÄT-EXTRAKT SOLIDAR
FERD. MÜLLER
HUVUDFABRIK
VÖLN
No 1792
NOBYBERG
WIEN, ÖSTERREICH

Solidar rengör och bevarar tvätten bäst.
Solidar spar tid och kraft samt är drygt och billigt.

Följ blott beskrivningen på det välkända Solidar.

1/1 paket 58 öre.
1/2 paket 30 öre.

Solidar

Tvätt = Extrakt

3) Om armbågarna äro grova, tvättas de med ljumt vatten varje afton samt gnidas lätt med en tvål pimpsten. De sköljas, torkas och ingnidas sedan med hudcrème.

Ondulering.

N:r 91. Finnes det någon, som vet vad "Onda metoden", egentligen är? Då priset på detta "lockmedel för håret" ställer sig tämligen dyrbart, är det ju naturligt, att man tänker mer än en gång, innan man ger sig in i "den le-

ken". Finns det någon med den "bittra erfarenheten" eller möjligen ändå sakkunnigt vet vad "Onda" är?

En som aldrig frågat förr.

Den nämnda metoden är ett sätt att ondulera håret med en apparat på kall väg. Men troligen uppnår ni ett lika gott resultat, om ni använder spiralspinnor överklädda med sämskinn och lägger upp håret därpå om aftnarna, sedan det blivit något fuktat t. ex. med kallt te, som

gör att det håller sig rätt bra. Det känns nog litet obehagligt till en början med papiljotterna i huvudet, om man kommer att ligga på dem, men man vänjer sig snart och sättet är — billigt.

Pormaskar.

N:r 92. Jag undrar vad man skall göra med pormaskar för att få bort dem? En ung skönhet.

Se sv. på fr. 87 2) i n:r 36.

FRÅGOR OCH SVAR!

Läkarråd.

Fråga: 1) Vad skall jag använda för mina ögon, som äro variga om morgnarna? Både i ögonhåren och ögonvråna sätter sig varet. — Har försökt tvätta med Borsyrelösning. Är det bra att drypa in Borsyrelösning i ögat och i så fall hur mycket utspädd med vatten? Som jag blott ser på ett öga, tors jag ej experimentera med det på egen hand.

2) Jag har fått svår reumatism i ryggen, kanske s. k. "ryggskott". Det är en olidlig plåga att böja sig, att stiga upp m. m. Har gnidit in kamferliniment, men hjälper ej. Har ej råd taga massage eller varma bad.

Barbara 66 år.

Svar: 1) Som åkomman sannolikt har sin upprinnelse i en rubbing i tårgångarnas funktion, torde läkarhjälp vara behöfvig för att ni skall kunna bli kvitt sjukdomen. Borsyrelösningen användes tvåprocentig i form av indroppningar och ljumma baddningar. Femprocentig argyrollösning, som även fås på apotek och av vilken några droppar indrypas, är också bra.

2) Har värken ansatt er helt plötsligt och för kort tid sedan, gör ni bäst i att vila en tid, tills det värsta har gått över. Lågg samtidigt varma (torra) omslag på ryggen. Börja sedermera så småningom med litet gymnastik i form av ryggböjningar o. dyl. samt ingnidningar med ert liniment.

Stockholmsresa.

Fråga: Tacksamma om Idun vill ge upplysning om några pensionat, där två ensamma damer kan bo under vistelse i Stockholm i

№ 4711

Myril

Tand-Crème

framlockar ett förenöjt leende med bländvita tänder.

60 öre per tub.

O, vackra sommar

snart är du ett minne blott, snart skall höstens vreda stormar dig förstöra — förgängelse blir då din lott.

YvY-tvål,

du milda, sköna, världens gunstling du nu är den som dig brukar du vill löna med en hy så vacker, klar och skär.

P.is 1 kr.

A-B. YvY-Fabriken, Ystad

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tagas av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
APOTEKET VASENS APOTEK-
VARUCENTRAL VITRUM,
STOCKHOLM

Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

Verkligt Hygienisk dambinda
Tillverkas sedan 20 år i Sverige endast av
Göteborgs Kem.-Tekn. Fabr. Göteborg

Försäljes i Sjukvårds-, Parfym- & Vit-
varuaffärer. Engros hos Gustaf Hjelm
& Co., Norrtullsg. 8 A. Stockholm.

Badinrättningen
Telefon Sö. 330 56
och 367.
Etablerad 1875.
Södermalms Tvätt- & Badinrättning
Badströmgatan 4.
Tvättinrättningen
Telefon Sö. 336 30
och 25 82.

GLORY TANDCRÈME

ett par veckors tid i okt. Ugefärliga priset för ett dubbelrum, ej maten. Måste rummet tingas i förväg? *Stockholmsbesökare.*

Svar: Ett rum med två bäddar kan fås från 7 å 8 kr. per dag. Följande ställen äro lämpliga att ta in på för ensamma damer: Roséns pensionat, Grevturegatan 22; Georgiis pensionat, Birger Jarls-gatan 41 och Hotell Stockholms Hospits, Vasagatan 10.

Det är nog bäst beställa rummet i förväg.

Doktor Passot.

Fråga: Vore tacksam att få veta huruvida Raymond Passots skönhetsoperationer inskränka sig till ansiktet, eller om även andra kroppsdelar som t. ex. slappa bröstmuskler opereras. Vad kostar ungefär en sådan operation? Är han i tillfälle att företaga en dylik under sin vistelse här?

Lady X.

Svar: Doktor Passot botar även andra vanställda partier och visade under sina föreläsningar just hur han bl. a. givit kvinnobröst ett normalt utseende. Priset för operationerna växlar nog från 100 kronor och uppåt. Doktor Passot har emellertid redan lämnat Stockholm.

Medelhavsresa.

Fråga: Huru skall en medelålders dam mest praktiskt utrusta sig, vad garderoben beträffar för resan med "Gripsholm" till Medelhavet under instundande februari och mars? Se förövrigt Sv. Amerikalinjens prospekt angående Medelhavsferden.

U. O.

Svar: Beror alldeles på i vilken klass ni reser, vilka pretentioner och leynadsvanor ni har etc. Således är er fråga ej lätt att besvara annat än största allmänhet.

Det minsta i toalettväg ni torde behöva för en sådan resa är en trevlig resdräkt att ha om förmiddagarna, en mellanklänning och en middags- eller aftontoalett samt underkläder, strumpor och skor i nödig mängd. Och fastän ni reser på Medelhavet, kan det nog bli kyligt, varför en lång varm kappa och en resfilt ej äro ur vägen. Som huvudbonad är en liten mjuk filthatt det bästa ni kan ha och det enda ni behöver.

Etikettfrågor.

Fråga: 1) Kan vid en middag damen skåla med sin kavaljer eller någon av de övriga gästerna? 2) När en herre bjuder upp till dans, vilkens skyldighet är det då att börja konversationen? 3) Behöver en dam resa sig

upp, när en herre presenteras för henne? Och om det är en dam som presenteras?

4) Kan man ha handskarna på, när man avlägger visit? Måste man ta av sig kappan? *Oviss.*

Svar: 1) En dam behöver ej själv taga initiativet till skälning, isynnerhet ej med en herre, endast dricka dem till, som vilja skåla med henne. Med jämnåriga damvänner kan hon gott skåla, om hon så vill.

2) Det är i allmänhet kavaljeren, som börjar konversationen. Är man mycket bekanta, spelar det ingen som helst roll, vilken som börjar prata.

3) I regel reser man sig inte. Om man är äldre än den presenterade damen förblir man också sittande. En mycket ung dam bör resa sig även för äldre herre.

4) På visit behåller en dam både handskar och kappa på, såvida den senare ej är alltför varm och tung.

Upplysningsbyrå och skolstipendium.

Fråga: 1) Vill Idun vara vänlig säga var den upplysningsbyrå är belägen i Stockholm, som har startats av en dam, där man får alla slags upplysningar, råd o. d. Tider för besök.

2) Finnes det något stipendium eller studielån att söka för en skolgång. Måste man vara mantalsskriven i Stockholm.

Utan råd.

Svar: 1) Idun har upplysningsbyrå för alla slags frågor, såsom läkarfrågor, juridiska frågor, råd i heminredningar, allmänna frågor samt skönhetsråd.

Ni behöver endast, såsom ni redan gjort, skriftligen vända er till redaktionen. Önskas personligt svar, medsändes 1 kr. i frimärken jämte porto.

Fröken Signe Jacobsson, Sturegatan 52, har en upplysningsbyrå.

2) Det finnes flera fonder i Stockholm, som utdela stipendier eller understöd åt behövande skolgång. Men som vart läroverk har sina fonder, bör ni först och främst vända er till rektorn i den skola ni besöker. Ni kan även förfråga er vid Direktionen över Stockholms stads undervisningsverk.

Tyska språket.

Fråga: Undrar om det bland Iduns många läsare och läsarinor finns någon som kan lämna upplysning om adress till någon tysk familj, där inackordering mottages. Helst i norra Tyskland t. ex. Hannover eller Lybeck. Gärna i lärarfamilj där undervis-

Är absolut öövertäffad och säljes ööverallt.

Gammal, ypperlig huskur mot grått och missfärgat hår är

ÄKTA VALNÖTSDEKOKT

effektiv — oskadlig. Pris pr flaska 3:50 + emballage och porto. Tillverkas av Leg. apotekaren Fru S. Hellström. Uppsalagatan 11, 1 tr., Stockholm. Tel. Vasa 14627.

Nytt kvartal stundar!

Förnya i god tid Eder prenumeration å Iduns exp., närmaste bokhandel eller postkontor.

Kvartal Kronor 4:25

Gratis till alla våra abonnenter
IDUNS JULNUMMER
Rikt illustrerat och med bidrag av våra främsta författare och konstnärer.

*Omslag
i Trefärgstryck.*

Idun bör ej saknas i något hem!

Hämorrhoider

säker fullständig läkning utan operation med de sedan 25 år tillbaka erkända

Anusol - Goedecke

= Suppositorier =

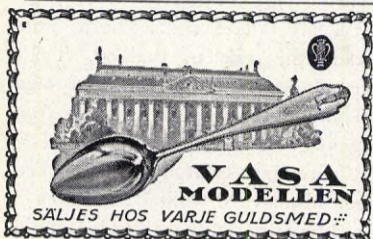
Anusol Goedecke endast äkta i röda askar med firma Goedecke & Co., Chemische Fabrik und Export-Aktiengesellschaft, Leipzig, etikett och plombering. Varning för världlösa efterapningar och ersättningspreparat.

För Anusol-"Goedecke" finns det ingen ersättning.

Anusol-"Goedecke" upphäver snabbt de ofta svåra smärtorna och möjliggör en lätt avföring. Det desinficerar, torkar och läker de sjuka ställena. Inga narkotiska beståndsdelar. Lätt att använda. Fås på alla apotek.

Vill Ni bli smärt?

så använd *Obesithorma*, framställt på basis av de senare årens läkarvetenskapliga erfarenheter och rekommenderat av många kända läkare. Absolut verksamt och alldeles oskadligt medel mot korpu-lens. Hastig reduktion av dubbelhaka, fylliga höfter, mage etc. Skriv efter prospekt med utför-liga upplysningar. Svartsporto frim. 20 öre. Medicinal Depoten. Studiestræde 8, Köpenhamn K.

**Den omtänksamma
Husmodern**
vänder sig alltid till
LUNDA TVÄTTINRÄTTNING
Tel. Drottningholm 20 och 190

L. Söberg & Son
PIANO FABRIK
Högsta kvalitet. Berömd ton.
Mästarsamuelsgatan 33, Stockholm.

Ett par förtjusande

Brokad- Skor

för endast kr. 24:50.

Det är en parisnyhet för säsongen i elegant modern modell med äkta pompadourklack. I faconerad silver-, guld- eller stålbrokad.

Damskoavdelningen, b. v.

**A/B NORDISKA
KOMPANIET**

Ett överansträngt nervsystem
och en svag organism kräva ny kraft.

Sanatogen

är det styrke- och nervnäringsmedel, som raskt och tillförlitligt återger fysisk och psykisk hälsa och vilket kända läkare i över 24.000 uttalanden rekommendera att använda vid alla svaghets-tillstånd.

Fås på alla apotek samt i färg- och kemikalieaffärer från Kr. 2:20.

Önskas ytterligare upplysningar, ifyll och insänd bifogade kupong.

A.-B. SANATOGEN
Kungsgatan 59, Stockholm I. Tel. 12195

Sänd mig gratis och franko:
Sanatogenprov och Broschyr.

Namn:

Titel:

Adress:

ska kyrkan härstades, är då detta äktenskap underkastat alla katolska bestämmelser beträffande oupplöslighet etc., etc., trots att det likasåväl torde kunna betraktas som protestantiskt, då ju ena parten är protestant och makarna sedan bosätta sig i Sverige?

"Union pour la vie."

Svar: Om brudgummen kvarstår som medlem av svenska kyrkan och äktenskapet blir sanktionerat av densamma, behöver han ej underkastas katolska kyrkans bestämmelser angående det som rör äktenskapet, trots att han nog kommer att bli pressad därtill. Det torde vara försiktigast att på förhand bestämma om eventuella barns uppfostran, om mannen vill att de skola uppfostras i den protestantiska läran.

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Svar till Tragikomik. Det var verkligen en tråkig historia ni räkat ut för, men att döma av er pseudonym har ni ett friskt humör och förmåga att se den komiska sidan.

Ni har handlat rätt och klokt i att tåga och ni bör fortsätta därmed i det längsta. Er väninna inser kanske hur saken förhåller sig, men är hon stolt och självgod vill hon nog ej erkänna det. Om hon och hennes tarvliga make fortsätta att vålla er obehag har ni ju ett gott vapen i hans brev, vilka ni naturligtvis bevarat. Förmodligen kan ni även skaffa andra vittnen, då ni fått veta att de söka kasta skulden på er. Tala med en kvinnlig advokat, det finnes ju nu ett par framstående sådana och de kunna ju bättre än en man förstå eder ställning.

För övrigt kan ni vara glad att hava sluppit denna vänskapsförbindelse.

Erfaren.

FRAGOR.

Kan någon av Iduns läsarinor uppgiva någon plats där det vore lämpligt öppna damsömmeri?

Mångårig vän av Idun.

Finnes någon av Iduns ärade läsarinor, som är ägare till en använd men felfri Glödritnings-apparat och är villig, att till ej allt för högt pris sälja den till

Bekymrad hustru.

Bildad språkkunnig och resvan dam önskar komma i förbindelse med en eller flera personer, som skulle under vintern vilja vistas i Södern och där inrätta sig med egen bostad och hushåll. Event. sätta upp mindre svenskt pensionat på lämplig plats.

Côte d'Azur.

BOKNYTT

Den svarta lasten, roman av J. P. Marquand. Bonnier. 3:75. Den svarta lasten består av negerslavar och handlingen är en sannskyldig rövareromans ehuru skriven med talang av en författare som med impressionistisk stil och sakkänedom gör sin marinmålning. Marryat kunde inte ha rört sig mera sakkunnigt men han ägde den humor som Marquand saknar. De rafflande scenerna bli därför trots allt emellanåt rätt ointressanta och handlingen ibland rätt schablonmässig. Ingen bok för damer.

Svenska målningar på Nationalmuseum intill tiden omkring 1870

ha utkommit i en andra del med ett 70-tal fint utförda bilder från Norstedts förlag. Samlingen omfattar museets pärlor och bestyrker yttermera vilka skatter vårt Nationalmuseum äger i dessa tavlor från äldre dagar, konstverk vilkas värde kommer att stå sig genom alla tider. Och det är mer än man kan säga om flera av se-

nare tiders konstförfärv på Nationalmuseum.

Celestin.

Kärlekens evangelium, roman av Gomez Carillo. Övers. av Reigin Fridholm. Wahlström & Widstrand. 4:75. Carillo är en spansk-amerikansk författare som presenteras för svensk publik med denna roman från 1300-talets Bysans, "det galna och saliga Bysans"

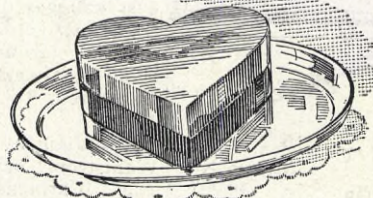
— det sällsamma Bysans, där kurtisanerna upphöjdes till prinsessor och kejsarinor, utan att någon visste varför —, Bysans där det kejsarliga palatsets alla sovgemak voro suvlade med blod — där lättsinnet var tragiskt och det mystiska i religionen ej kunde skiljas till art från kättjan — alla nyckers Bysans".

JELL-O Den delikataste desserten —

Receptet för söndagsefterrätten

Neapolitansk Jell-O
(5 pers.)

Häll ¼ l. kokande vatten över ett halvt paket Citron Jell-O. Fyll en form till hälften därmed och sätt den i kallt vatten eller på is att stelna. Laga under tiden till samma kvantitet Hallon Jell-O och fyll formen därmed — skedvis! — när Citron Jell-O:t stelnat. En vacker dessert!

Jell O finnes i 6 olika sorters fruktsmak.

Pris 85 öre per paket
1 paket förslår till 5 personer

Husqvarna Köksartiklar— i de svenska köken!

Under mer än ett halvt sekel hava de svenska husmödrarna lärt sig uppskatta **Husqvarna** alltigenom förstklassiga hushållsartiklar.

Ett modernt och välordnat kök bör förutom med Husqvarna-spisel även vara utrustat med alla de gedigna och arbetsbesparande hushållsartiklar, som **Husqvarna** för i marknaden, såsom köttkvarnar, äppelskalare, kaffekvarnar, glacemaskiner, strykjärn, såväl vanliga som elektriska, grytor och pannor m. fl.

Husqvarna-märket är en garanti för god vara — låt därför detta märke dominera i Edert kök!

Varje familjeförsörjare

bör bereda sina efterlevande pension från
ALLMÄNNA ÄNKE- OCH PUPILLKASSAN I SVERIGE
Grundad 1784.

Vinst tillfaller de försäkrade i form av årlig tillväxt under insättarens livstid å den blivande pensionen. Denna tillväxt uppgår för närvarande till 7,5 % å det betingade pensionsbeloppet. En betingad pension å t. ex. 1.000 kronor tillväxer således f. n. med 75 kr. om året. Prospekt portofritt på begäran.

STORKYRKBRINKEN 11, STOCKHOLM.
Tel. 60 00. Tel. N. 10 00.

En ung och skön ädling har efter ett stormigt föregående i Bysans funnit intigheten av dess sinliga nöjen och dragit sig undan till ett botgörareliv i sträng asketism i klostret på berget Atos. Dit ha många andra av tidens män förts av den mysticism som råder i motsättning till den omåttliga sedeslösheten. Han spåker sin kropp och tillbringar sitt liv som den frommaste eremit men en dag under bön att Herren måtte visa honom vägen till nåden hör han en himmelsk röst mana: "vänd åter till världen och älska den kvinna som väntar dig där"! Ödmjuk i lydighet fast med tårade ögon tager han till pilgrimsstaven och vandrar åter ut i världen. Han återser Bysans och irrar kring på dess gator, med fruktan väntande på den kvinna Herren skall sända i hans väg. Då skymtar han genom den öppna dörren till ett adelspalats ett par vita händer som vinka på honom och en smekande kvinnostämma som viskar: "jag har väntat på dig." Han känner igen henne från sitt forna liv i flärderna men har aldrig närmat sig henne till följd av hennes brist på kroppsliga behag. Hon har däremot gripits av innerlig kärlek och har också sport en röst från höjden som förebådat att han skulle komma. Och så bli prinsessan Eudoxia och greve Teofil förenade.

Detta är uppslaget till handlingen som skildrar hur den forne eremiten kämpar emot sin hustrus växande kärlek. "Vårt heliga berg förläuter aldrig den som överger det för att tjäna kärlekens djävul", har en munk sagt honom och Teofil vill även stå den demon emot, tills en dag rösten från höjden — en sannskyldig Deus ex machina — upplyser hans sinne och visar honom att den rätta jordiska kärleken icke är av ondo. Man måste älska livet men inte i smärta, svält, vakan och smuts utan i barmhärtighet, kärlek, frid, leende, renhet. Man måste älska att leva livet sådant det självt vill vara. Att göra evangeliet som är ljus kärlek, barmhärtighet och hopp till en dyster, vanvetlig förkunsel om hat mot kvinnan och mot människan överhuvud är en falsk och brottslig tolkning av Jesu lära. Fylld av iver att föra sina vilseledda bröder på Atos in på den rätta människokärlekens väg beger han sig dit igen men endast för att stenas och lida martyrdöden.

Det är som man ser Kreuzersonatens problem i ny miljö, en omgivning vars prakt och yppighet skildras mycket kunnigt och ingående av en beläst man som är så hemma i sina stycken att man ibland tycker sig få en kurs i allmän religionshistoria. Författarens hand röjer sig för övrigt väl mycket, handlingens huvudgestalter ha svårt att lösgöra sig och få ett personligt liv. Som tids- och sedeskildring har boken emellertid sitt stora värde och det sällsynta tillfället att få presentera en författare från Guatemala har ytterligare gjort den förtjänt av ett utförligare omnämnande. Vem vet vad som härnäst kan ges oss från detta exotiska orangeri där poesiens blå blomma slår upp en tropisk kalk bland kaffebuskar och bomullsplantager. Celestin.

Don Juan av Prosper Mérimée. Wahlström och Widstrand, kr. 4:25. Carmens odödliga författare har även tecknat Don Juanlegendens hjälte som nu översatt presenteras i en liten vackert utstyrd volym för svensk publik. Det är icke operans Don Juan utan en förförare som efter ett liv av lastbarhet får en uppenbarelse som på ett så fasaväckande sätt låter hans förflutna stå upp igen att han omvänder sig, avläg-

ger klosterlöftet och under namnet broder Ambrosius blir genom sin fromhet och sina spåknningar ett exempel för hela klostret. På sin grav låter han rista inskriften "Här vilar världens uslaste man" men klosterbröderna gjorde honom rättvisa genom att tillägga en berättelse om hans omvändelse efter det att han förut utövat ett fördärvbringande inflytande på ungdomen som tog honom till sin förebild.

Mérimées skildring med alla dess äventyr ger en god tidsbild och förtjänade väl att på det omsorgsfulla sätt som skett läggas inför publiken.

Gamla violiner. Helena Nybloms bekanta och omtyckta samling noveller ingår i Åkerlundskas förlagets serie av bundna böcker och kan med nöje rekommenderas dem som icke förut stiftat bekantskap med dessa fint tecknade livsbilder av den utmärkta författarinnan.

I samma serie ingår Maupasants roman Pierre och Jean och Kathleen Norris roman Små skepp, två till typen skiljaktiga men bägge särdeles läsbara böcker.

Havet och livet. Det är rätt märkligt, så som bokfloden flödar här i landet, att havet, som omgiver större delen av Sverige och spelat en så stor roll i svenska folkets dagliga liv, blivit så föga uppmärksammat av pennans män.

Den första mera utförliga "havsbok", som utgivits på svenska, är "Havet och livet", — ett rikt illustrerat arbete av förste statshydrografen fil. d:r J. V. Eriksson, vilket i dagarna utkommit i den förnämliga populärvetenskapliga serien: "Himmel, hav och jord" på Lars Hökerbergs förlag.

I Havet och livet skildrar författaren de stora världshavens rikt växlande liv på olika djup, den värld av djur och växter som lever i haven samt havets roll i naturen.

Här redogöres också för de sätt och med vilka medel havens hemligheter avslöjats av den vetenskapliga forskningen och huru forskarna steg för steg trängt allt djupare ned i denna värld som är så olika jordens riken och livet med fast mark under fötterna.

Tack vare den livliga stilen och det klara framställningssättet följer man med nöje den sakliga och kunskapsgivande skildringen, som omfattar nära 400 rikt och vackert illustrerade sidor.

"P. R. E." Kan ej användas. Svar till "Förtvivlad husmoder." Förvisso gör ni bäst i att rådföra er mer den läkare, som utfört operationen. Något annat råd torde vara svårt att ge, då man ej vet, vad slags livmoderssjukdom som föranlett operationen.

Veil. Tack, införes i lämplig tid.

Stugumor F. E. N. har sänt oss ett poem Evighetstankar börjande så:

På jorden vi vandra och se på varandra —

"Sådan är den och sådan är den!" Helt litet vi veta, blott ytan vi klandra

Själ en gömmer på djupt under den.

Vi dömer du vandraren ohörd?

Början är ju rätt lovande, men fortsättningen var tyvärr ej lika bra. Stugumor skall ha tack men det är nog bäst att slå diktandet ur hågen.

Torparhustruns Tora

"Tvi tocken tvätt!" tyckte torparen Truls.

Tora, torparhustrun, torkade tårarna, tydligen tillintetgjord.

"Tala, Tora!" tiggde Truls.

"Trots tolv timmars tåligt trälände tycks tvättningen tadelvärd", tjöt torparfrun.

Truls tänkte trösta Tora, traskade till traktens tvålbad. Tvålhandlaren tillrådte torparen taga Tomtens tvättpulver. Truls tog tacksamt tvättmedlet.

"Trevligt tvättpulver! Tocken tillbedjansvärd trollkarl, Tomten!" tyckte Tora, trallade tillfredsställd Trekarlspolskans toner.

Truls triumferade, tillsade traktens talrika torparfamiljer:

"Till tvätten torde tagas

Tomtens Tvättpulver!"

Ett osvikligt medel mot
GRÅTT HÅR
är det berömda hårvattnet
SIROL

Aterställer ursprungliga färgen, befriar från mjäll och håravfall samt stärker hårväxten under garantif. Kemist och kontrollant: Fil. D:r D. S. Hector. Säljes i Stockholm hos Parfymaffären, Västerlånggatan 45, samt mot postförskott å 3:50 plus porto. 2 flaskor fraktfritt från
Sirolfabriken, Hudiksvall 2.

Bensintvätta

Överrocken hos Saltsjöbadens Kem. Tvätt, Sthlm.

Svält ej

Edra rumsväxter, giv dem "Plantagen", ett på vetenskaplig grund sammansatt koncentrerat växtnäringssalt. Garanteras åka endast på originalburkar. Erh. hos Kemikalie-, Frö- & Blomsterhandl.

Förkylnings- sjukdomar

såsom reumatism, ryggsnitt, hosta, snuva, influensa etc. motverkas effektivt genom

THERMOGÈNE-

vadden som alstrar värme, underlättar blodomloppet och därigenom fördrivar sjukdomsorsakerna.

Begär i närmaste apotek, färg-, kemikalie- eller sjukvårdsaffär vår originalförpackning i kristallpapper, med nedanstående signatur.

Kr. 1.25 pr paket.

Handwritten signature: J. A. S. S.

Sen

Damernas kulörta silkesstrumpor

äro för tvätt mycket ömtåliga plagg. De tvättas bäst i Persil, som med sina fina, oskadliga tvålämnen renar lätt smutsade plagg och ylle utan kokning. Förfar Ni enligt vidstående beskrivning och använder Persil vid tvätten, komma Edra silkesstrumpor att behålla sin ursprungliga färg samt förbliva mjuka, smidiga och glänsande.

Persil är lika användbart för grövre som den finaste tvätt.

Den tvätten riktigt sköta vill
brukar aldrig annat än

Persil

Pris 50 öre pr paket.

Henkel Kemiskt Tekniskt Aktiebolag, Stockholm.

Använd en ljum lösning av en kaffesked Persil på tre liter vatten. Doppa strumpan gång på gång i lösningen och gnugga lätt strumpfoten med händerna. Skölj sedan omedelbart i vatten, till vilket satts en tesked vinättika. Sedan vattnet urkräms, lägg strumporna på en handduk, stryk dem släta med handen samt täck dem med ytterligare en handduk och rulla det hela tillsammans. Efter det strumporna på detta sätt fått torka någon timme, stryk dem med måttligt varmt järn.

YARDLEY'S Old English LAVENDER SOAP

Världsmarknadens lyxtvål

EN lyxtvål av utsökt kvalitet, som i generationer använts av dem, som känna till och endast begagna förstklassiga artiklar.

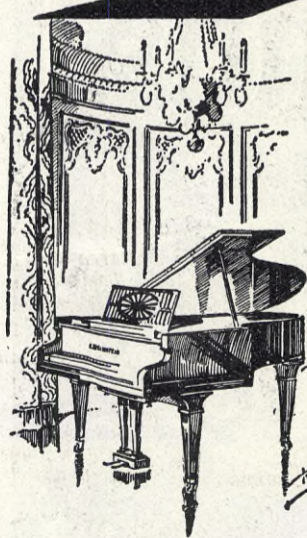
Dess behagliga lödder renar porerna samt bevarar hyns ungdomliga fägring.

Pris pr tvål kr. 1:50.

YARDLEY: 8 New Bond Street, LONDON

Generalagentur för Sverige: Aktiebolaget Parfymeri R. Barlach.

Bechsteins Flyglar

Aug. Hoffmanns
Pianomagarin
Malmkillnadsö.
25 B.

Jag anser de Bechsteinska instrumenten
som de skönaste och känsligaste instrument
i världen.

Richard Strauss.

Från Vikings huvud föll nu den ludna björn-
hud ner;
i stället för den gamle en var en yngling ser.
Ifrån den höga pannan kring skuldran bred
och full
de ljusa lockar flöto liksom ett svall av gull.

Och ringens gyllne smycke
kring armen satt så rikt:
Vid sidan hang hans slagsvärd,
en stannad ljungeld likt.
Man kunde ej ta blicken
från hjältens klara glans,
han lyste som den VIKING,
som ännu inte fanns.

VIKING SKOKRAM

Gyllenhamars
HAVDE - MUST
är underbart

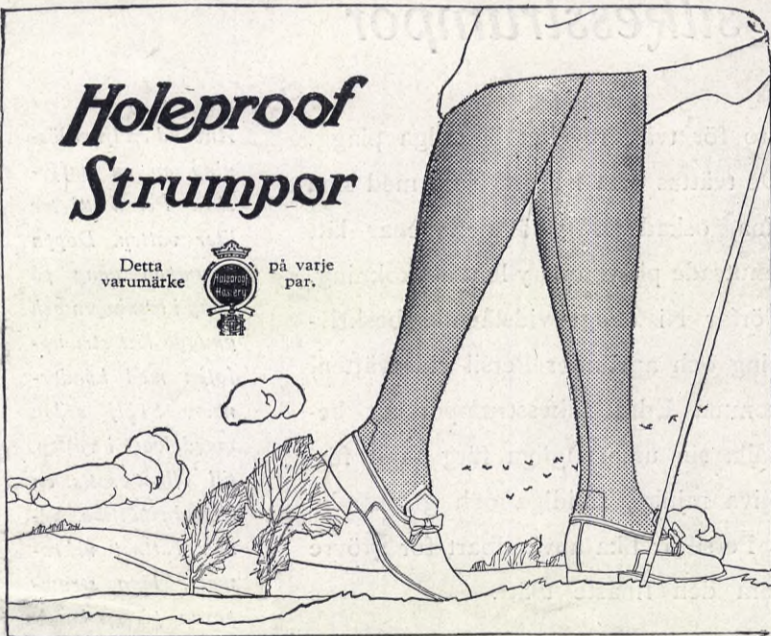
3 öre en portion FÖR ALLA ÄLDRAR En portion öre 3

Güter-
manns
Syfilke

Holeproof
Strumpor

Detta varumärke på varje par.

Vackra strumpor av ovanligt
lång varaktighet

FÖR de kvinnor, som fråga efter sista modet och som också sätta värde på den ekonomi, som ligger i lång varaktighet, ha "HOLEPROOF" Strumpor en alldeles särskild betydelse.

Förutom att de äro vackra, så äro "HOLEPROOF" Strumpor ovanligt tillförlitliga i fråga om lång varaktighet. Tärna och hälarne, varest hål ofta förekomma på vanliga strumpor, äro extra förstärkta i "HOLEPROOF" Strumpor (Detta är någonting uteslutande för Holeproof).

Kända för sin ovanligt långa varaktighet och moderata priser, representera "HOLEPROOF" Strumpor en dubbel ekonomi.

Se efter "Holeproof" firmamärket på det nästa par strumpor, som ni köper. Säljas i alla välsorterade affärer.

Representanter:

Sverige: RUD. DEGERMARK, Kungsgt. 70 Stockholm
För Göteborg: ARTHUR O. HASLING, Sankt Eriks Torg 2
Holeproof Hosiery Co., Milwaukee, Wis., U. S. A.
52 års erfarenhet i strumptillverkning.